

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

NR. 1 (111) 1962 m. SAUSIS — JANUARY — 3 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 300-0013

Nauju žingsniu

Su naujais metais visi pradeda judėti nauju žingsniu. Galbūt jis nėra miklesnis, bet vis dėlto šviežesnis. Tegu jis ir neveda jaunystės, tačiau geba atsinaujinti bent psichologiškai. Kai žmogus jautiesi pradedas kurti darbą, iš naujo, susidarai įspūdį, kad ateina ir nauja energija. O tuo atveju žingsnis darosi miklesnis, nors jis vėstų ir į tas pačias kapines...

Tai, nauju žingsniu. Juo nori žengti ir mūsų lietuviškoji spauda. Pavergti Tėvynę to ji negali padaryti. Ten ji išprausta į kompartijos kietuosius rėmus ir negali galvoti apie jokią naują žingsnį. Jeigu Lietuva būtų išlikusi nepriklausoma, tai per tą dvidešimtmetį ji būtų žengusi ne žingsniais, o šuoliais. Ji būtų išstobulėjusi ir techniškai, ir idėjiškai, ir meniškai. Dabargi ji ir po 20 metų parodė tik labai nežymius pasitūmėjimus kaikiuriose srityse. Tie pasitūmėjimai išpučiami į didelę pažangą, į didelius „priešakines technikas“ laimėjimus, adresuojami kompartijai. Tikrumoje gi kompartija, būdama okupacinės valdžios vykdytoja, yra lietuviškosios spaudos susintoja. Laisvoji lietuvių spauda turėjo persikelti į Vakarų, kad išlaikytų neužgnaužtą laisvės balsą, o likusiai pavergtame krašte reikia dirbti kalėjimo sąlygose. Galvoti apie naujus žingsnius jai neįmanoma. Jai liko tik viena galimybė — būti Kremliaus balsu.

Visai kita būklė yra išievinės spaudos. Ji buvo ir tebėra laisvoji lietuvių, o kartu ir laisvės trokštančios Lietuvos balsas. Jis labai nepatinka okupacinei valdžiai, ir todėl Lietuvos neįsileidžia. Juk Kremlius kurio balso negali pakelti. Jis išleidžia tik savo agentų leidinius, kurie liaupsina sovietinę vergiją. Gal kaikiurie skaitytojai Lietuvoje, kurie tokią spaudą gauna iš S. Amerikos, mano, kad tokia yra visa išievinės spauda. Gaila, kad jie laisvosios mūsų spaudos negali nė matyti, išskyrus rinkinius komunistų propagandistų. Paskaitę jie pamatytų, kad visa išievinės lietuvių spauda dvelkia vieningu laisvės troškimu savajai Tėvynei, ištinkint, kad, nežiūrint įvairių skirtumų, ji yra laisvės kovos reikėja. Tokia ji buvo nuo pat trečiosios pradžios, tokia ji išliko iki visiškos Lietuvos laisvės atgavimo. Tai pagrindinis jos rūpestis ir uždavinys. Jeigu nepriklausomoje Tėvyneje ji buvo žymia dalimi politinių grupių reikėja bei kovotoja, tai išievinėje ji tapo pirmoji eilės visos kovojančios tautos balsu. Politikos ji, tiesa, neatsisakė, bet čia jos pagrindinė politika — pavergtos Lietuvos išlaisvinimas. Salutinėse linijose yra ir srovinių skirtumų, ir tradicinių apsikopimų bei neapvaldyto erzelio, bet tai tik grupinių ar asmeninių skaudulių apraiškos. Placioji visuomenė to nemėgsta ir laukia, kad dar užsilikusios ariergardo grupės, galandaučios senuosius karčius, paliktų juos ramybeje ir jungtųsi bendron kovon.

Lietuviškoji išievinės spauda, norėdama išlikti laisvės kovos avangarde, jaučia reikala kartas nuo karto atnaujinti savo žingsnius ir techninę išievinę, ir informacinę, ir meninę kultūrinę srityje. Deja, tie siekimai nevisada įvykdomi. Gerų norų čia neužtenka: sakoma, kad gerai norais yra ir pragaras gristas. Čia reikia pirmiausia konkrečios paramos, sujungtos su planingom pastangom. Pastangų netrūksta, planuotojų yra, bet trūksta paramos. Laikraštis, kuris remiamas visuomene, priklauso nuo jos ir savo egzistencijai. Užtat pradedant naujus metus ir norisi priminti, kad laikraštis yra visuomenės tarnas, kurio atlyginimas negali būti ignoruojamas. Paprastai iš laikraščio reikalaujama daug, bet kai laikraštis iškelia savo reikalavimus visuomenei, lieka kurčia neviena ausis. Mūsų sąlygomis turėtų būti jautrus spaudai kiekvienas lietuvis. Jei čia, išievinėje, turėtume savo tautiečių milijonus, būtų kita kalba. Bet kai dabar mes savo gausumui negalime girti, reikia, kad kiekvienas lietuvis būtų savos spaudos rėmėjas. Angliškoji spauda gerai vertasi ir be jų pagalbos. Tegu tad lietuvių tai pagalba nukreipia savajai spaudai. Organizacijos, kurios naudojasi laikraščio patarnavimais, tegu neužmiršta, kad laikraštis irgi reikalauja jų duoklės. Verslininkai teatsimena, kad laikraštis yra jų rėmėjas, reikalingas jų dėmesio. Kiekvienas skaitytojas tepagalvoja, kad jis yra laikraščio ramstis, ir jo iškirtimas reikšia pastato silpninimą, o gausesnė parama — laikraščio stiprinimą. Visi tad su naujais metais ir naujais žingsniais derinkime ir savo paramą spaudai!

Pr. G.

Kas naujo Kanadoje?

Imigracijos ministeris R. A. Bell atsiuntė savo šventinius sveikinimus ir lietuviams — pirmą kartą kaip ministeris. Tarp kitko jis rašo: „Ka beatnėstų nauji metai mums kaip paskiriami žmonėms ir kaip valstybei. panaudokime juos didesnei žmonių gerovei. Reikiu jums, imigracijos bei pilietybės ministerijoms, geriausius linkėjimus — laimingų ir sėkmingų naujų metų“.

Polio surugimų Kanadoje per 1962 m. buvo užregistruota tik 86, 1961 m. — 185, 1960 m. — 909. Polio sumažėjo ryšium su Salk išrastais vaistais, kuriais beveik visi vaikai yra skiepijami.

Kanadiečiai perdaug giriati, — pareiškė Kanadoje gimęs, dabar JAV gyv. ekonomijos prof. H. J. Johnson. Esą Kanada išsivaiduoja, kad ji vadinama žymu vaidmeniu pasaulio politikoje. Nei politinėje, nei karinėje, nei ekonominėje srityje Kanada neturinti didelės reikšmės.

Monterolio kardinolas Leder, grįžęs iš Romos pareiškė, kad, jo nuomone, Vatikanas santarbia einaanti perlietai. Esą reikia organo, kuris visus dalyvius išjudintų į darbą. Jo pastangos ta linkme nebuvo sėkmingos. Kiek skirtinga nuomonė pareiškė Sault Ste. Marie vysk. Carter.

Pranežų kalba turėtų būti dėstoma visose Kanados mokyklose, pareiškė parlamente liberalų va-

das L. Pearson. Abi kalbos esą turėtų būti lygiagrečiai vartojamos valdžios įstaigose ir įmonėse. Tai esą reikalinga tautinei vienybei atsiekti. Pearson pasiūlymas susilaukė ir kitų partijų pritarimo.

Kanadiečiai investuotojai nesirūpina investuoti Kanadoje dėl pačių imonių kaltės, pareiškė Toronto biržos pirm. H. D. Graham. Imonės neužtektinai informuoja šermininkus apie daromas operacijas ir verslo būklę. Investavimas į šėrus laikomas kažkokiu nešvarių spekuliantų darbu, kuris padidina piliečių nepriteisimą. Esą turėtų būti kaip tik priešingai, ir tada vietoje užsienio kapitalo didėtų kanadiečių investavimai.

Vokiečių firmos pradėjo pirkti sklypus fabriku statybai Manitoboje. Ankščiau jos nupirko 18 mylių nuo Winnipeg 170 akrų, kur statys stiklo ir plieno imonės. Dabar toje pačioje apylinkėje užpiko dar 400 akrų.

Kalėdų atostogų metu visoje Kanadoje žuvo 129 asmenys, kurių 85 automobilių nelaimės. Tai vienas saugiausių, pareikalavusių daugiausia aukų, Ikišiol nelaimingiausias savaitgalis buvo 1960 m. Dėmonijos dienais savaitgalis, kurio metu žuvo 122 asmenys.

„Dvidešimties amžių priklausoma Kanada“ — pareiškė 1905 m. Kanados min. pirm. Sir Wilfred Laurier. „Kanada gali tapti vie-

Naujos tiesioginio pobūdžio žinios iš Maskvos patvirtina spėjimą, jog netolimos — stalininės — praeties privertimojo darbo stovyklų kritika siekė pridengti dabartinę padėtį. Štai visai neseniai sovietų baudžiamojo darbo stovyklų srityse vyko neramumai ir sukilimai. Tokį pranešimą paskelbė Stockholmo dienraštis „Dagens Nyheter“, pasiremdamas pačių sovietų oficialiais pareiškimais.

Neramumai stovyklose Ryšium su SSSR augščiausiojo teismo visumos posėdžiu Maskvos spaudoje pasirodė komunikatas, kuriame, neminint vietovių, sakoma, jog dėl „ypatingai pavojingų recidyvistų ir už sunkius nusikaltimus nubautųjų asmenų“ rūšių nukentėjo stovyklų darbas ir vadovybė. Nuo maištaujančiųjų nukentėjo net tie kaliniai, kurie buvo pasiryžę „pasitaisyti“. Posėdžiuose svarstytos priemonės, kaip pašalinti teistumo organų trūkumus, liečiančius baudžiamo-

jo darbo įstaigų veiklos dezorganizaciją.

Dar pernai gegužės 5 potvarkiu buvo įvesta mirties bausmė kaliniams, kurie bausmės atlikimo vietoje nelegaliai veikia ar net vykdo teroro veiksmus. Dabar priimtoje augščiausiojo teismo rezoliucijoje atkreipiamas atitinkamų organų dėmesys į šio potvarkio vykdymą. Jame numatytos aštrios bausmės, pirmoji eilės mirties bausmė, turi būti taikomos „prieš žinomus nusikaltėlius, kurie užpuola administraciją ar pradėjusius taisyti kalinius ir kurie tuo tikslu organizuoja nelegalias grupes“.

Ten pat toliau nurodoma, kad Sov. Sąjungoje vis dar pasitaiko tokių atvejų, kai nubaudžiami visi nekalti piliečiai. Esą, trūkumai teismų praktikoje labai lėtai šalinami. Kaikuriuos teisingumo instancijos visiškai nesirūpina savo pažanga.

Visumos posėdžių darbuose dalyvavo SSSR valstybės kaltintojas

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

R. A. Rudenko, o taip pat Kazachstano, Gudijos ir Turkmenijos augščiausiojo teismo pirminkai — didžiausiu baudžiamųjų stovyklų sričių atstovai.

Antisovietinis pasipriešinimas Paskelbtas komunikatas idomus ne vienu požiūriu. Pats režimas pripažįsta, kad koncentracinis siaubas neišnyko nei su Stalino mirtimi, nei su jo įpėdinių pakartotinomis reformomis. Ant, tose stovyklose ir dabar tebesireiškia aktyvus antisovietinis pasipriešinimas. Trečia, tie reiškiniai šiuo metu pasiekė tokį pobūdį bei apimtį, kad jų toliau nutylėti negalima.

Kiek tai liečia pastarąjį faktą, galima spėti, jog čia lemia daugiau vidaus, bet ne užsienio politikos motyvai. Vakarus iki šiol pasiekė tik žinios apie praėjusios vasaros neramumus Novočerkaske srityje. Kaip dabar yra galutinai paaiškėję, 1953-55 m. darbo vergų sukilimai Sibiro stovyklose buvo privertę Kremlių reformuoti koncentracijos teismo paleista, kiti išsklaidyti po mažesnes stovyklas, didelių jų dalį perkelti į Tol. Rytų sritis. Prieš Vakarus tomis reformomis Kremliaus dabartiniai viešpatiai mėgino nuduoti laisvėjimą bei švelnėjimą.

Pasikeitimai tik taktikoje Tuo tarpu galima konstatuoti tik pasikeitimus taktikoje. Staliniui laikotarpiu visi režimui nemalonūs reiškiniai buvo tiesiog nutylimi, net kai jie faktiškai buvo žinomi visam pasauliui. Dabar, kai jų neįstengiama nutylėti, nesivaržoma apie juos viešai tarti. Nauda aiški: ligi pasiekė tikresnės žinios apie tai, kas vyksta, tenka pasitenkinti sovietinėmis versijomis. Nežmoniškomis

sąlygomis kovojantys ir naikinami kaliniai pristatomi paprastais recidyvistais ir kriminaliniais nusikaltėliais, dėl kurių likimo Vatinai paaiškėję, 1953-55 m. darbo vergų sukilimai Sibiro stovyklose buvo privertę Kremlių reformuoti koncentracijos teismo paleista, kiti išsklaidyti po mažesnes stovyklas, didelių jų dalį perkelti į Tol. Rytų sritis. Prieš Vakarus tomis reformomis Kremliaus dabartiniai viešpatiai mėgino nuduoti laisvėjimą bei švelnėjimą.

Pasikeitimai tik taktikoje Tuo tarpu galima konstatuoti tik pasikeitimus taktikoje. Staliniui laikotarpiu visi režimui nemalonūs reiškiniai buvo tiesiog nutylimi, net kai jie faktiškai buvo žinomi visam pasauliui. Dabar, kai jų neįstengiama nutylėti, nesivaržoma apie juos viešai tarti. Nauda aiški: ligi pasiekė tikresnės žinios apie tai, kas vyksta, tenka pasitenkinti sovietinėmis versijomis. Nežmoniškomis

sąlygomis kovojantys ir naikinami kaliniai pristatomi paprastais recidyvistais ir kriminaliniais nusikaltėliais, dėl kurių likimo Vatinai paaiškėję, 1953-55 m. darbo vergų sukilimai Sibiro stovyklose buvo privertę Kremlių reformuoti koncentracijos teismo paleista, kiti išsklaidyti po mažesnes stovyklas, didelių jų dalį perkelti į Tol. Rytų sritis. Prieš Vakarus tomis reformomis Kremliaus dabartiniai viešpatiai mėgino nuduoti laisvėjimą bei švelnėjimą.

Koncentracijos stovyklos — tik vienas sudėtingos tikrovės atžvilgis. Kaikas gali prikišti, jog čia perdaug vienašališkai sustojama tik ties pačiais juodžiausiais sovietinės tikrovės atžvilgiais. Bet kaipgi juos nutylėti, kai jie tokie sukrečiantys?

Pavogti siuntiniai Stai kitas pavyzdys, kaip žiauriai išnaudojami ir skriaudžiami žmonės užsienio politikos tikslais. Sov. Sąjunga vaidina kilnią ūkiškai neišsivysčiusių kraštų ūkiją. Pastaruoju metu plaukia daug siuntinių į Kubą. Iš Kubos ateina entuziastingi padėkos laišukai siuntėjams, kurie tuos siuntinius iš savo trupinių ruošė... ne Kubai, bet savo artimiesiems ir giminiams tos pačios nelemtos „socialistinės stovyklos“ ribose.

Skamba fantastiškai. Koks buidelis išgalvotų labiau pasitycioti iš žmonių skurdo? O vis dėlto tokios žinios jau atėjo iš Rytų Vokietijos. Pastaruoju metu ten ikio padėtis labai pablogėjo. Tuo pačiu metu ir siuntinių pradėjo nebeigti. Ar ne keista — skundžiamasi viename laiške, — kai neturėdamas giminių Kuboje gauni iš ten padėką už sūstus laiškus. Ir tokių atsitikimų esą daug. Pats pats darbuotojai tik pėras trauko ir nežino kas darosi.

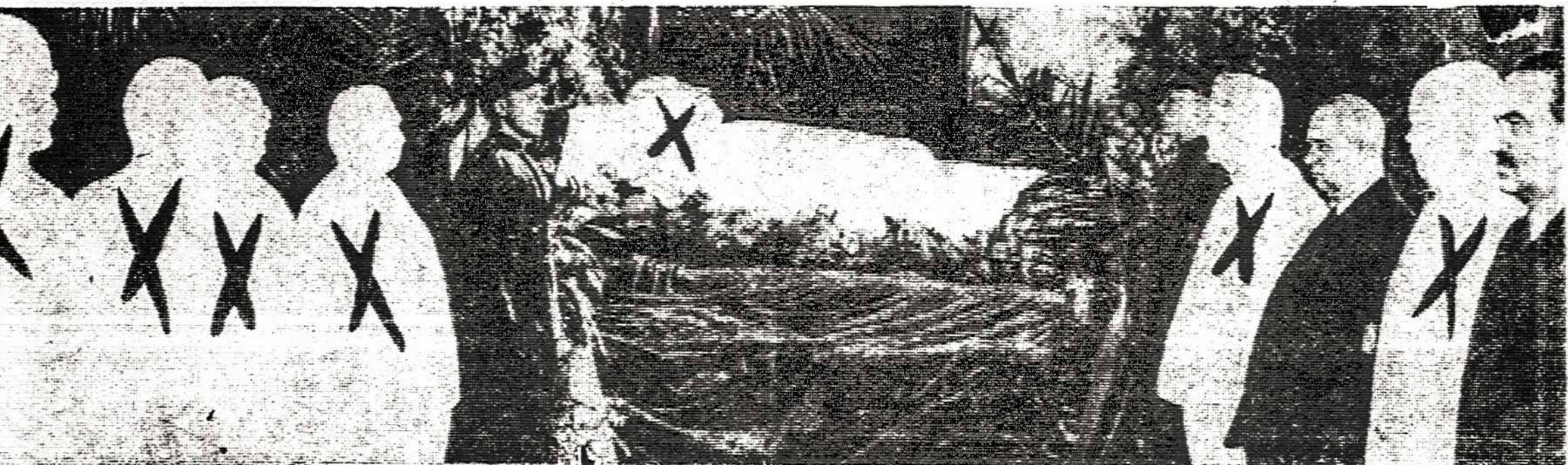
kaip Jugoslavijos Tito. Bet tai tik praeinamo pobūdžio atoslūgis, kuris taps nauju potvyniu. N. CHRUSČIOVAS paskelbė griežtą laiką, pasiūstą kancl. K. Adenaueriui, kurio kieta laikysena nepatinka Kremliui. Laiške sako, kad V. Vokietija provokuoja karą, kurio atveju pati sugedanti per pirmasias valandas. Adenaueris tokį perspėjimą pavadinęs beprasmiu ir priminė Berlyną: esą sovietų puolimo atveju vokiečių kariuomenė gintų jį pirmose linijose. Ankščiau jis sakė, kad Berlyną ginsianti JAV kariuomenė.

PREZ. KENNEDY aplankė paleistuosius Kubos invazijos belaisvius Miami mieste ir jų gimines ir išreiškė jiems pagarbą. Castro, išsileidamas juos iš Kubos, irgi aplankė ir pasakė prakalbą perspėdamas juos neiginti Kubon agresorius, nes būsią sunaikinti. Vienas buv. belaisvių vadu Artemio, grįžęs iš Miami pareiškė, kad Kubos komunizmas turis būti sunaikintas. Tai galėsią padaryti visi P. Amerikos kraštai per vieną savaitę.

NERAMUMAI KONGE. — Jungtinių Tautų ir Kongo byla taip ilgai užsitęsė, kad nebeužteko kantrybės. JT gen. sekr. U. Thant pagaliau sudarė planą privesti Katangą paklusti centrinei valdžiai ir baigti pasipriešinimą. Pagal jį, JT nariai turėtų boikotuoti Katangos pramonės gaminius, belgų techniką grįžti Belgijon. Prie to buvo prijungtas ir karinis spaudimas. Katangos vyriausybė vis dėlto nenusilenkė, ir kilo kariniai susidūrimai tarp JT ir Katangos karinių pajėgų. JAV buvo nusiuntusios savo karinę misiją į Kongą iširti, kokios pagalbos yra reikalinga JT kariu-

(Nukelta 17 psl.)

Stovyklų siaubo reformos nepalietė

Is 8 Kremliaus valdovų ir Lietuvos naikintojų liko tik du valdžioje — N. Chrusčiovas ir A. Mikojanas. Jau dingę: Molotovas, Vorosilovas, Berija, Malenkovas, Bulganinas, Kaganovičius. Visi jie dalyvavo Stalino laidotuvsė.

PLANUOJA SUNAIKINTI IR LIETUVĄ?

„TZ“ 1962 m. 51-52 nr. jau buvo rašyta apie vakariečių atominių planus sovietų puolimo atveju. Čia pateikiame papildomų žinių.

Pagarsėjęs vokiečių laikraštis „Der Spiegel“ susilaukė teisminės bylos ir kalėjimo redaktoriams už karinių paslapčių paskelbimą, bet kartu iškėlė viešumai gynybinį pavojų Lenkijai. Lietuvai ir kitiems kaimyniniams kraštams. Mat, S. Atlanto S-gos karinė vadovybė sudariusi planą smogti sovietams puolimo atveju atominiais ginklais. Be kitko, esą

numatyta bombarduoti Vislos upės sritis ir tuo būdu atkirsti puolančios sovietų kariuomenės tiekiamą. Bet tuo atveju būtų sunaikinta didelė dalis Lenkijos gyventojų, kurie uostai bei srities. Neišvengtu atominio sunaikinimo ir Lietuva. Tokios grėsmės akivaizdų JAV lenkai emė reaguoti. Tautinio jų komiteto Bostono skyrius paskelbė kreipimąsi raštu į JAV lenkų kilmes kongreso narius bei valdžios pareigūnus, nes jie ikišiol visai

neraagavę, nors vokiečių laikraščio žinia buvo paskelbta 1962 m. spalio 10 d. Komiteto rašte atkreipiamas dėmesys į galimą Lenkijos gyventojų sunaikinimą, kuris būtų padarytas, vokiečiams inspiruojant, amerikiečių rankomis. Tai esą suterštų garbingą JAV praeitį, apsaugotų vokiečius, bet sunaikintų lenkus. Kol kas oficialių pareiškimų iš JAV pusės negirdėti. Iš lietuvių politinių sluoksnių ikišiol nebuvo parodyta susirūpinimo.

Gandai apie konkordatą su Lenkija

Spaudoje pasirodė žinių apie planuojamą Vatikaną konkordatą su komunistine Lenkijos valdžia. Vatikaną laikraštis „L'Osservatore Romano“ pastebi, kad Lenkijoje tebesiaučia katalikų tikybės persekiojimas: ji uždrausta mokyti visose mokyklose, o betkokis katal. veikimas paralyzuotas, jų institucijos varžomos. Bažnyčia siekiama pajungti valdžios politikai. Iš to aiškėja, kad tokioje būklėje konkordatas neįmanomas.

Dar ovių ir vaisių kainos žymiai pakilo ir dar kils ryšium su šalnos padarytais nuostoliais Floridoje. Dauguma daržovių žiemomis metu būdavo importuojama iš Floridos.

Kada ištuštėja pinigines? Aišku, po Kalėdų. Pirkimo manija užkrečia visus: žmonės perka reikia ar nereikia. Viskas dovanom. Kanadoje vadinamam „Christmas shopping“ išleidžiama \$460 ml. Kiekvienai šeimai vidurkis išeina apie \$100.

Daugumas prekybininkų tik ir išsilaiko iš kalėdinės apyvartos. Kitaip jiems tektų bankrutuoti. Draubūzi krautuvės iš visų metų apyvartos prieš Kalėdas pardavda maždaug penktadali. Keturvidalis visų brangenybių ir papuošalų pardavdama gruodžio mėn. Aplamai visa krašto ekonomija pajunta prieššventinį pirkimą.

Korėjos karo metu gana didelis amerikiečių karių skaičius dėl įvairių priežasčių bendradarbiavo su komunistais. Reikia stebėtis, kad iš 1.113 Kubos invazijos belaisvių neatsirado nė vieno, kuris būtų persimetęs Castro pusėn. Belaisviai išbuvo kalėjime 20 mėnesių ir per tą laiką buvo įvairiai persekiojami bei viliojami. Sugrįžę pasakoją, kad jie palaikydavo vienas kito moralę ir visi laikėsi vieningai. Jie buvo įvairiais būdais užgauliojami ir buvo stengiamasi juos palaužti.

Castro rodė juos per televiziją kaip išdavikus. Vieną belaisvį negrą Alberto Carrello per televiziją klausė, kodėl jis noris kariauti prieš Kubą, kur dabar negrą naudojasi visomis laisvėmis ir gali plaukioti prabangiuose balutų baseinuose. Negras atsakė: „Aš sugrįžau ne baseinuose nūla. Aš sugrįžau kovoti prieš komunizmą“.

mas. Gandai apie konkordatą pasklido Lenkijos valdžios kaikiurų pareigūnų Romoj lankymosi proga. Popiežiaus buvo priimti audiencijai komunistinės valstybės tarybos nariai ir katalikų rašytojas J. Zawieski. Be to, Italijos komunistų partijos suvažiavime dalyvavęs lenkų kompartijos atstovas Z. Klizsko viešuose pareiškimuose rožinėmis spalvomis pavaidavo Lenkijos katalikų Bendrųjų gyvenimą ir užsiminė apie konkordato galimumą.

Nė vieno išdaviko tarp belaisvių Korejos karo metu gana didelis amerikiečių karių skaičius dėl įvairių priežasčių bendradarbiavo su komunistais. Reikia stebėtis, kad iš 1.113 Kubos invazijos belaisvių neatsirado nė vieno, kuris būtų persimetęs Castro pusėn. Belaisviai išbuvo kalėjime 20 mėnesių ir per tą laiką buvo įvairiai persekiojami bei viliojami. Sugrįžę pasakoją, kad jie palaikydavo vienas kito moralę ir visi laikėsi vieningai. Jie buvo įvairiais būdais užgauliojami ir buvo stengiamasi juos palaužti.

Castro rodė juos per televiziją kaip išdavikus. Vieną belaisvį negrą Alberto Carrello per televiziją klausė, kodėl jis noris kariauti prieš Kubą, kur dabar negrą naudojasi visomis laisvėmis ir gali plaukioti prabangiuose balutų baseinuose. Negras atsakė: „Aš sugrįžau ne baseinuose nūla. Aš sugrįžau kovoti prieš komunizmą“.

Buvo norima belaisvius suskirs-

Savaitės įvykiai

NAUJIEJI METAI POLITINĖJE PASAULIO ARENOJE ATEJO SU KAIKURIOMIS VILTIMIS. Popiežius Jonas XXIII savo kalboje minėjo, kad šiuo metu taikos viltys yra padidėjusios. Toks įspūdis susidarė po Kubos įvykių, kai sovietai pasitraukė iš Kubos salos. Kaikurie pranašautojai netgi mano, kad taika išsivys ir kitose pasaulio srityse. Savo spėjimą jie remia Kremliaus pasvirimu Vakarų pusėn bei susikirtimu su Pekingū. Kaikurie sušvelnėjimo ženklai jau pasirodė. Kubos diktatorius Castro išleido apie tūkstantį belaisvių ir dalį jų giminių už \$53 ml. vertės maisto ir vaistų. JAV valdžia vengia atstresnių eįjimų prieš sovietus; pvz. Kanados kelias sovietinio kolonizmo klausimas JT nerado pakankamo pritarimo. JT patikėtinis Vengrijos reikalams buvo atleistas nuo tos pareigos ir visas reikalas pavestas JT gen. sekr. U. Thant. Vyksta neviešos derybos tarp JAV ir komunistinės Vengrijos valdžios dėl santykių pagerinimo. Manoma, kad dabartinė Vengrijos valdžia sutikti paleisti iš kalėjimų dar tebeilaikomus sukilimo dalyvius. Girdėti, kad ji sutinka neileisti ir kard. Mindszentį, tebe gyvenančio JAV pasiuntinį rūmuose, jeigu šis išvyktų užsienin.

Reikia manyti, kad panašių atoslūgio ženklų bus ir daugiau. Bet ar jie rodo taikos artėjimą, tenka suabejoti. Juk tai nepirmas toks atoslūgis. Jis ateina tada, kai sovietams jo prireikia. Ši karta ji padiktavo dvi priežastys: vidaus rūpesčiai ir užsienio politika. Sov. Sąjungai nuolat nesiseka su žemės ūkiu. Pvz. pastaruoliu laiku vėl perorganizuota visa Kazachstano respublikos valdžia vien dėl to, kad nesugebėjo tvarkyti smunkančio žemės ūkio. Susikirtimas su Maotsetungo Kinija privertė Kremlių netik sušvelninti savo santykius su JAV, bet ir susitaikyti su savo stovyklos priešaiais.

Sausis — lietuviškos spaudos mėnuo

Kanadoje yra arti 28.000 lietuvių. Dar daugelis jų galėtų prenumeruoti lietuvišką laikraštį. Kviečiame skaitytojus paraginti savo kaimynus, pažįstamus, bičiulius užsisakyti „Tėviškės žiburius“. Tenclieto nė vienas lietuvis be lietuviško laikraščio. Atsiųskite „TZ“ neskaitytųjų adresus, mes pasiųsime keletą numerių susipažinti.

„Tėviškės žiburiai“
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbtų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikalauja redakcijos nuomonės.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Lietuvaitės malda tarptautiniame dokumente

Visame pasaulyje yra apie milijoną kalinų, nubaustų už savo ištikimumus. Daugiausia jų yra Sov. Sąjungoje. Dabar jie vadinami „sąžinės kaliniais“. Tai asmenys, kurie yra fiziškai sukiudyti išreikšti savo ištikimumus, nepaisant 1948 m. paskelbtos visuotinės žmogaus teisių deklaracijos. Ir po 14 metų po jos paskelbimo sovietų koncentracijos stovyklos tebėra nepanaikintos.

Kai nepada oficialios priemonės, įsikišama neoficialių. Britanijos Londono advokatas P. Benenson ėmėsi organizuoti teisininkų grupę rūpintis išeitiems kaliniams. 1961 m. suėjo 100 metų nuo caro dekretu, skelbiančio vergijos galą, taip pat 100 metų nuo JAV civilinio karo pabaigos. Tai įvykiai, susiję su laisvės atėjimu. Ta proga adv. Benenson paskelbė manifestą, šaukiantį viešąją opinią kovą už asmenų laisvę. Pradžioje atsirado tik mažas teisininkų būrelis, bet gana veikiai išaugo ir tarptautinį sąjūdį, ir šiandien jo būreliai veikia daugelyje kraštų. „Amnesty International“ vardu. Jie rankioja idejinių kalinių pavardes ir organizuoja prašymus premjerams, ambasadoriams ir

kt. Ikišiol jų darbo vaisių negalima įvertinti skaičiais. Yra tik žinoma, kad iš paleistųjų kalinių, už buvo sąjūdžio sąrašuose ir už juos buvo kovota.

„International Amnesty“ sąjūdis paskelbė idejinių kalinių kodeksą, kurį paruošė tarpt. teisininkų komitetas. Jame numatytos idejinio kalinio asmens teisės. Pagal jį, asmuo galis būti suimtas tik už viešosios tvarkos ardydą, jėgos panaudojimą, šnipinėjimą, sabotavimą. Be teismo toks asmuo galis būti laikomas kalejime krašto pavojaus metu neilgiau kaip vienerius metus. Šiaip jau suimtas turis būti perduotas teisnui per 24 val., teisiama nevilniau kaip po 6 mėn. Bausmės viešai turintis būti priemama R. Kryžiaus inspekcijai.

Šiame kodekse yra Sibiro kalinių lietuvių sukurtas malda: „Praradome brangenybių brangenybę — laisvę. Prašome, išmelski ją branginti, myleti ir ginti. Padėk mums nugalėti vergiją savyje, kad mūsų tarpe išnyktų visos pataikavimas, skundai, kerštas, neapykanta, kišimasis į kitų reikalus, kad as nebūčiau kitų laisvės žudikė-as“.

KODEL PANAIKINTA „Traditional Echoes“ programa?

„TZ“ skaitytojas Bal. Brazdžionis, parašęs laisšką Kanados CBC radijo vadovybei, prašanti grąžinti „Traditional Echoes“ programą, kuria pasinaudodavo ir lietuvių, galvą platoką paaiškinimą iš R. L. Warner, programų koordinatorių. Pasak jo, nuo 1962 m. spalio 1 d. CBC sujungė du savo radijo tinklus Trans-Canada ir Dominion ir vieną CBC radijo tinklą. Esą tuo norima prisiderinti prie besikeičiančių reikalavimų televizijos amžiuje, pagerinti programas ir prisitaikyti prie vietinių, rajoninių ir visos Kanados gyventojų poreikių. Derinant programas, esą reikėjo atsisakyti įvairių programų, jų tarpe, „Traditional Echoes“. Vis dėlto radijo vadovybė tęsianti programų per-

žiūrą bei jų pagerinimą. „Nors negalima pažadėti, kad „Traditional Echoes“ programa bus grąžinta į CBC tinklą artimojo ateity, noriu užtikrinti, jog tos programos populiarumas mums yra žinomas jau eilę metų, ir galimas dalykas, ir ealės būti grąžinta kada nors vėliau“.

Tai mandagus paaiškinimas, bet nepatenkinamas, nes nepaiso laugybės žmonių nuomonės, išreikštos laiškuose CBC vadovybei. Padaryti pertvarkymai neatšilygė ir naujųjų ateivių pagelavimus, ir todėl reikia veržtis toliau, kol bus grąžinta panaikintoji „Traditional Echoes“ programa arba sudaryta nauja panašio pagrindu.

Ukrainiečiai tarp Romos ir Maskvos

Kai krikščionybė sklido pasaulio, ukrainiečiai buvo attingi valdijoje. Kijevo rusų kurejo divalimybės: pirmą krikštą iš vakarų arba rytų. Kijevo valdovai pasirinko rytus. Anuomet, kai vandens keliai buvo geriausias transporto kelias, kai Kijevas prekybiniais ryšiais buvo susietas su rytais, Konstantinopolis tais keliais pasinaudojo skėsti krikščionybę. Glaudus ukrainiečių santykiai su graikais, kurie jau buvo priėmę krikščionybę, turėjo įtakos. Nemažas skaičius graikų anuomet gyveno Kijeve. Bizantiškos kultūros anuometinis pajėgumas buvo galvališkesnis negu Romos, kuri pamažu kėlėsi iš sutėmų. Bizantiškas jausmingumas buvo artimesnis kaip romeniškas racionalumas. Tose sąlygose vikingai valdovai parinko ukrainiečius Bizantijai, o ne Romą. Siandienyškiai ukrainiečiai mokslininkai dėsto, kad ir patys ukrainiečiai anuometinės sąlygose būtų pasirinkę Bizantiją.

Bizantijos įtaka

Krikščioniškasis tikėjimas, kaip ir daugelyje kitų kraštų, pirmiausia buvo priimtas valdanciuoju, o vėliau valdiniu. Valdovams rūpėjo valdomuosius pajungti ne vien administraciniu, bet ir dvasiniu požiūriu. Pagoniškojo tikėjimo atstovai negalėjo atsisiųsti krikščioniškos tiesos, kurios palaipsniui išsiskindavo visoje tautoje. Bažnytinė organizacija buvo nasavinata iš Bizantijos. Vyriausieji dvasininkai iš ten atvyko. Tik reitais atvejais jais buvo šventinami ukrainiečiai. Vienuolūnų tapo ne vien tikybiniai, bet ir kultūriniai židiniai. Totorių antplūdis nušlavė daugelį krikščionybės tvirtovių, bet ir jų valdymo metu krikščioniškoji Bažnyčia naudojosi tikėjimo laisve. Totorių ordos kanas palaipsniui ėmė kištis net ir į dvasininkų skyrimus, kurie buvo daromi tik kanui rekomendavus.

Lietuva ir vakarai

Totorių valdymo metu nusilpnėjusi krikščionybė vėl atsigaavo XIV a., kai Lietuva valdė ukrainiečius. Lenkams išsigalėjus, ukrainiečių Bažnyčia nebuvo persekuojama, bet slopinama. Kijevo valdovai, pasirinkę Bizantiją, o ne Romą, palinko į vakarus. Jie vedybomis buvo susirišę su vakariečiais. Tą pasvirimą į vakarus sutrukdė totoriai, bet Lietuva vėl pravėrė langą į vakarus.

Ukrainiečiai priklausė Konstantinopolio patriarchui iki 1655 m.; tačiau ukrainiečių tauta linko į vakarus. Ji liko ištikima tikybiniams dogmoms, priimtoms iš rytų, bet persiėmė vakarietiška tikybine galvoseną — katalikiška ir protestantiška. Ukrainiečių švie-

timo organizacijos likdusius pagriūdas padėjo reatit. Mokyklase buvo dešimtys lotynų kalba. Mokyklose remtasi ne vien formalizmu, kuris buvo išsiskilęs vakariečių mokyklose, bet rytietiškos ir vakarietiškos kultūros apibendrinimu. Net keista, kad ne kur kitur, o ukrainiečiuose ėmė reikštis polinkis į vakarus net tikėjimo dalykuose.

Maska ir Roma

Konstantinopolui griuvus, Lenkijos valstybei nusilpus, iškilo „trečioji Roma“ — Maskva. Tiesa, pietiniai ukrainiečiai jai nepakluso stengdamiesi saviškai tvarkyti bažnytinis reikalus. Tuo metu ukrainiečiai atsidūrė dilemoje pasirinkti Maskvą ir būti jai pajungtams ar įsiskoti atramos Romoje. 1596 m., netrukus po Liublino unijos, ukrainiečiai ortodoksai pasirinko kelią į Romą ir su ja užmezgė ryšius. Ir nuo to laiko ukrainiečiai suskilo į dvi religines bendruomenes. Ortodoksai stengėsi išlikti savaimingais, o vakarietiškos srityse vis labiau išsisklaidė — rytų apeigų katalikai susijungė su Roma. Rusai, paverę ukrainiečius, ėmė unitą bažnyčia vis labiau persekiojo ir galop 1838 m. ją uždarė. Ukrainiečių ortodoksai pateko Maskvos itakon į valdžion.

Ortodoksų bažnyčia iki XX a. jau buvo tik rusų daveikta, kad atvirai rusams talkino ukrainiečių tautini tautini sąjūdį užgniaužti. Sovietams iš naujo paverę ukrainiečius, ortodoksų bažnyčia tapo jų irankiu, o žymi dalis tautiškai nusistatčiusios dvasininkijos buvo išnaikinta.

Tautinė katalikų kova

Vakaru Ukrainoje, pvz. Galicijoje ar Voluinėje, ankstyvesniais amžiais buvo prieštarauta unitų bažnyčios sąjūdžiui. XVIII a. unitų sąjūdis ėmė ten stiprėti ir vėliau tapo sąjūdžio centru. Lenku, o vėliau austrų, viešpatavimo metu unitai tapo ukrainiečių tautinė bažnyčia. Ji siekė dviejų tikslų: pasiviešinti Maskvos ir naujojo okupanto religiniam bei tautiniam persekiojimui. Šiame amžinyje unitų — Rytų aneių, dar vadinamųjų graikų katalikų Bažnyčios, Lvivo metropolit. A. Septicij tapo ne vien bažnytinio autoriteto, bet ir tautinio vadu toli už jo valdomos sritys. Bolševikai, ką tik išgalėję Maskvoj, nužiū-

rejo, kad jų didžiausias priešas yra Rytų apeigų katalikų Bažnyčia. Metropolitai Septicij, unitai buvo suimti ir įstrumti. Unitai varė vėl buvo nuvaryti į ortodoksų bažnyčia jau ne tikybiniais, bet grynai politiniais sumetimais. Ukrainiečiams keliantis iš vergijos, vėl atsikurs jų Rytų apeigų katalikų Bažnyčia. Ar jai pavyks ukrainiečius pasukti veidu į vakarus, tai tolimes ateities klausimas. Bet jau šiandieną įsiekoma būdų ne tiek ukrainiečius palenkinti į unitus, kiek per juos kovoti prieš rusus. Sis žygis nūnai perankstytas, nes rusai neleis priešui pakelti galvos.

RASYTOJO VAIZDAI

IR RUSAI PAMATĖ VERGŲ STOVYKLAS

Rusai Lietuvos milicijos eilėse

Sov. Sąjungoje buvo įvesta sovietinės milicijos diena, kurios pagrindinis uždavinys yra pagerbti nusipelnčius raudojonojo kalėjimo sargus, būdinius revoliucinės tvarkos išlaikymo tarnyboje. Sekmdama Maskvos pavyzdžiu, savo milicinius pagerbė ir sovietų okupuotus Lietuvos vyriausybės. Medaliais ir garbės raštais buvo apdovanoti 208 milicijos pareigūnai. Iš J. Paleckio ir S. Naujalo parašais patvirtinto apdovanojimo sąrašo iš krinta 66 grynakraujai rusai: majoras Jurijus Budanovas, papulkininkis Piotras Dulhaninas, seržantas Vasilijus Kiseliovas, kapitonas Borisas Gushinas, vyr. leit. Florodas Gersanovas, kap. Kirilas Šerba, papulkin. Nikolajus Archipovas, kap. Michailas Serguninas, kap. Ivanas Bočkariovas, vyr. leit. Aleksejus Zaicevas, kap. Grigorijus Trofimovas, papulkin. Pavelas Pavikas, maj. Dmitrijus Kuzminas ir t.t. Medaliais ir garbės ženklais atžymėti rusai sudaro beveik trečdalį visų apdovanojimų. Iš to, žinoma, prašosi išvada, kad jie panašia proporcija yra užvaldė visą Lietuvos miliciją. Maskva, atrodo, bijo pasitikėti pačiais lietuviais — jai žymiai parankiau lietuvius užkrauti rusišką kontrolę, nes jų nepatikimas milicijos pareigūnas gali padaryti daug žalos okupaciniams organams.

Rytinis patikrinimas

Sovietinės milicijos dieną temdo liudnia šio raudojonojo kalėjimo sargų praeitis Štalino dieno-

VYRISKI IR MOTERISKI RŪBU SIUVEJAS

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A & B TAILORS A. Beresnevičius

Sveikina lietuvių gimnazija

Kalėdų šventė progą perduodame vos. Visiems lietuviams sveikiname lietuvių gimnaziją, kurios šventėms lietuvių visuomenė išsivysimais pasidavė. Šiandien ji sušėdėsi dainuodama tu, kurie da gyvena lietuviškai, sios visuomenės aukl. Tačiau kartu prasu lietuvišką visuomenę suprastį gimnazijos svarbą ir žiūrėti į joje dirbančiuosius ne kaip į įkyrias elgetas, nuolatos prašančius išmaldos, o kaip į paslaukojus lietuvių ugdomo darbuotojus, užsitarančius visų pamos.

Tebūna Vasario 16 gimnazija gyvu lietuviškuo židiniu, kuris ir 1963 metų būvyje jungtu visame pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvių į vieną darnią šeimą.

KUN. BRONIS LUBINAS,
Direktorius

VYT. KASTYTIS

tum juokiasi iš zekų (kalinių). Visi konvojainikai su puskailiniais, tiksliai šėsi su kailiniais. Kailinius jie nešioja pamainom: apsisvelktas, kam eile į sargybą... Sargybos viršininkas garsiai filosofuoja: „Saulėi tekant, pats didžiausias speigas. Todel, kad tada augčiausias naktinio atšalimo taškas...“ Kalinių vėldus kandžioja ledinis vėjas. Iš kišenų ištrauktai skudurais jie stengiasi uždangstyti stingtančius žandus, palikdami tik mažą skylutę akims, o sargybos viršininkas tuo metu kartoją įprastinį įsakymą: „Demosio kaliniai! Einant laikyti griežtos tvarkos kolonoje! Neatsiukti, neubėgti, iš penketuko iš penketuko nepereidinėti, nesikalbėti, į šalis nesidaryti, rankas laikyti tik užpakaly. Zingsnis į dešinę ar į kairę — laikomas pažeidimu. Konvojus šaudys be perspėjimo...“

Nauja tema Lietuvos rašytojams

Iš sovietinio žurnalo „Novyj mir“ lietuvių komunistinės spaudos paimta „Viena Ivano Deniso- viciaus diena“ yra pirmas atviras žodis apie sovietines koncentracijos stovyklas ir raudojonojo kalėjimo sargus. Šioje novelėje autorius mini latvi Kilgasą. Koncentracinės stovyklose savo gyvybę ir sveikatą palaudojo ne vienas lietuvis. Šniekus su Paleckiu ir visa į Lietuvą „Štalino saulę“ atgabensiu kila ir jas pasitęti tūkstantais lietuvių. A. Solženicyno novelė jiems yra aiškus smūgis ir jų sąžinę praradusius veldus: Butų sveikintina, kad Lietuvos rašytojai pasinaudotų naujai atstverusia tema ir savo plunksna pagerbtų sovietų koncentracinėse stovyklose nekaltai žuvusius lietuvius.

Negrų kalba tampa valstybine

Taganika pirmoji iš juodosios Afrikos valstybių savo kalbą daro valstybine. Kitos buvusios anglų ar prancūzų kolonijos, gavusios laisvę, savo kolonizatorių kalbą palieka oficialia, valstybine kalba, nes kiekvienoje tokioje valstybėje yra daug genčių ir kiekviena gentis turi savo tarmę, kurios kitos gentys nesupranta. Kitaip yra Taganikoje, Kenijoje, Ugandoje, Zanzibare, rytinėje Kongo dalyje ir kitose rytų Afrikos srityse: ten visi supranta swahili kalbą, kuria šneka apie 40 ml. negrų.

Swahili yra mažos genties, gyvenančios priešais Zanzibarą, kalba: ji išpopuliarėjo XIX š. viduryje: tuomet zanzibariečiai arabų, vėgų pirkliai, keliavo po rytų Afriką su savo tarnais swahili ir per juos išsiėpė daug negrų swahiliškai kalbėti.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir oro paštu

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kita.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3998

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIA I

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686, Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Gen. Douglas MacArthuras -

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Gen. MacArthuras neužmiršo Bataan pusiasalio. Prieš trejetą metų jame sujaukęs japonų greitos pergalės planus, jis nenorėjo, kad jo pavyzdžiu pasektų japonų generolai: šiame strateginiame atžvilgy svarbiame pusiasalyje tuojau pat buvo išlaipinti amerikiečių daliniai, kol dar japonai nebuvo spęję į jį pasitraukti.

Corregidor salą, atakudami iš jūros ir iš oro, užėmė pestininkai ir parašutinininkų daliniai. Iš penkių tūkstančių salą gynusių japonų kareivių tik 20 liko gyvųjų eilėse, pasirinkdami nedekingą karo belaisvių dalį.

Filipinų išvadavimas oficialiai buvo užbaigtas birželio mėnesi. Organizutuos japonų pasipriešinimas buvo nutrauktas žymiai anksčiau, bet iki birželio mėnesio amerikiečiams teko kovoti su pavieniais japonų kareiviais ir sumuštų dalinių likučiais, pasitraukusiais į džiungles ir kalnų papėdes. Japonų imperijos armija Filipinuose prarado 400.000 vyrų, kritusių kovos lauke, kai tuo tarpu amerikiečių žuvo tik 8.000. Šie skaičiai yra geriausias liudininkas gen. MacArthurui strateginio pranašumo.

Argi yra kitas toks gen. MacArthurui vaidmenį Ramiajame vandenyne gražiausiai yra apibūdinęs filipiniečių vadas Carlos Romulos Leyte išskelimo metu per radiją pasakyto kalboje:

— Aš nežinau, ką pasaulis galvojo apie MacArthurą pažadą sugrįžti į Filipinus. Filipiniečių mintyse dėl šio pažado nebuvo nei mažiausios abejonės. Mes buvome tikri, kad gen. MacArthuras grįžtų. Mums jis buvo gyvyjau Amerikos taurumo simboliu... Jo laukė sunkus ir ilgas kelias iš Australijos iki Filipinų. Ne viena kareivio gyvybė nebuvo paaukota be reikalo. Kovodama su ge-

Paruošė VYT. KASTYTIS

rai ištvirtinusių priešu, MacArthur karioomenė turėjo išvalyti erdves, jūros vandenį ir džiunglių tankumynus. Mylia po mylios buvo žengiami ir priekiai, atkertant priešo tiekimo linijas, blokados ir bado taktika užimant išgarsėjusias japonų tvirtoves — Gona, Buna, Lae, Salamaua, Finschafen, Naująją Gvinėją, Kolombangarą, Rabault, Hollandiją, Biak, Leyte, Mindoro, Marinduque ir Luzoną... Argi yra istorijoje kitas toks vyras, kuris būtų nuveikęs tiek daug su tokia juokingai mažą kareivių skaičiumi?

Suos filipiniečio žodžius patvirtina gen. MacArthur žvalgybos viršininkas maj. gen. Willoughby:

— Savo žinioje MacArthuras turėjo tik 12% amerikiečių kariuomenės, esančios už JAV ribų. Iš visų karui vesti reikalingų medžiagų, paliekančių JAV, MacArthurui buvo skiriami nepilni 9%.

„Užmirškite pistoletus!...“

Baigiantis kautynėms Filipinuose, gen. MacArthuras jau pradėjo planus Japonijos salų užėmimui. Tuo metu jis dar nieko nežinojo apie paskubomis gaminamas atominės bombas. Pirmoji amerikiečių atominė bomba Hirošioje per keletą minučių ugnies ūroje paskandino 76.000 pastatų ir jų griuvėsius palaidojo virš 200.000 Hirošimos gyventojų. Tragiškas Nagasaki miesto likimas Japoniją paguldė ant menčių. Japonijos generolai buvo linkę testui beprasmišką kovą, bet jų savijudybė kelia pastojio imperatoriaus Hirochito, kuris aiškiai matė, kad tolimesnis karas Japoniją nufluoatų nuo žemės paviršiaus. Kovo uenis buvo nutraukta 1945 m. rugpjūčio 15 d. Likę sunkūs uždavinys pasirašyti taikos sutar-

14.

pasirašyta karo paliaubų sutartis. Šaltensiu galvų savininkai turėjo daug vargo, kol jiems pavyko perkabėti šiuos karštakosius, nes „Missouri“ subombardavimas būtų reikšęs visą seriją atominių bombų Japonijos miestams...

Didžioji triumfo Rugsjūčio 2 d. prasiivalanda. dėjo didžioji triumfo valanda, kai į „Missouri“ laivą atvyko japonų atstovai, sovietų, britų ir austrų karavai, kariavę su Japonija. Cia, žinoma, tenka pasijuokti, kad, išgirdusi apie Hirošimos sunaikinimą, ir karą pasiskubino istoti ir Sovietų Sąjunga — ji, mat, nusigando, jog praras progą užgrobti dalį Japonijai priklausančios teritorijos. Amerikečiams „Missouri“ laive atstovavo gen. MacArthuras. Cia jis vėl susitiko su savo geru draugu gen. Wainwright, kuris po MacArthurą pasitraukio I Australiją buvo perėmęs Corregidor ir Bataan gynybą. I karo paliaubų pasirašymo ceremonijas gen. Wainwright buvo atgabentas iš karo belaisvių stovyklos Mandžirijoje.

Gen. MacArthuras priėjo prie mikrofono: — Mes susirinkome šiandien pasirašyti iškilmingos sutarties, kuri pasauliui vėl sugrąžins taiką ir ramybę. Ne mūsų reikalus svarstyti skirtingas idėjas ir ideologijas, nes šie nesutarimai buvo išspręsti kovos lauke. Mūsų — nugalėtojų ir nugalėtųjų — pagrindinis uždavinys yra pakilti iki augštesnių idealų, kuriais grindžiama visos žmonijos gerovė. Aš norėčiau pareikšti savo paties ir visos žmonijos didžiausią troškimą — tegu iš šio karo kančių ir kraujo jūros išauga geresnis pasaulis mums ir mūsų ateities kartoms!

Vienas po kito japonų ir sąjungininkų karo vadai su gen. MacArthuru priėskyje padėjo savo narsaus ant iškilmingo dokumento. Japonų delegacijai palikus „Missouri“ laivą, MacArthuras trumpomis radijo bangomis kreipėsi į amerikiečių kovos laivą „Missouri“, kuriame turėjo būti

pasirašyta karo paliaubų sutartis. Šaltensiu galvų savininkai turėjo daug vargo, kol jiems pavyko perkabėti šiuos karštakosius, nes „Missouri“ subombardavimas būtų reikšęs visą seriją atominių bombų Japonijos miestams...

Didžioji triumfo Rugsjūčio 2 d. prasiivalanda. dėjo didžioji triumfo valanda, kai į „Missouri“ laivą atvyko japonų atstovai, sovietų, britų ir austrų karavai, kariavę su Japonija. Cia, žinoma, tenka pasijuokti, kad, išgirdusi apie Hirošimos sunaikinimą, ir karą pasiskubino istoti ir Sovietų Sąjunga — ji, mat, nusigando, jog praras progą užgrobti dalį Japonijai priklausančios teritorijos. Amerikečiams „Missouri“ laive atstovavo gen. MacArthuras. Cia jis vėl susitiko su savo geru draugu gen. Wainwright, kuris po MacArthurą pasitraukio I Australiją buvo perėmęs Corregidor ir Bataan gynybą. I karo paliaubų pasirašymo ceremonijas gen. Wainwright buvo atgabentas iš karo belaisvių stovyklos Mandžirijoje.

Gen. MacArthuras priėjo prie mikrofono: — Mes susirinkome šiandien pasirašyti iškilmingos sutarties, kuri pasauliui vėl sugrąžins taiką ir ramybę. Ne mūsų reikalus svarstyti skirtingas idėjas ir ideologijas, nes šie nesutarimai buvo išspręsti kovos lauke. Mūsų — nugalėtojų ir nugalėtųjų — pagrindinis uždavinys yra pakilti iki augštesnių idealų, kuriais grindžiama visos žmonijos gerovė. Aš norėčiau pareikšti savo paties ir visos žmonijos didžiausią troškimą — tegu iš šio karo kančių ir kraujo jūros išauga geresnis pasaulis mums ir mūsų ateities kartoms!

Vienas po kito japonų ir sąjungininkų karo vadai su gen. MacArthuru priėskyje padėjo savo narsaus ant iškilmingo dokumento. Japonų delegacijai palikus „Missouri“ laivą, MacArthuras trumpomis radijo bangomis kreipėsi į amerikiečių kovos laivą „Missouri“, kuriame turėjo būti

Jaunimo aktualijos

“Nebijokite užvežti per kuprą”

AR KALBĖSIME LIETUVIŠKAI?...

Siuo metu lietuviškoji visuomenė yra nukreipusi nemažą dalį dėmesio savosios studentijos link. Studentų Rėmėjų Būrelis Toronte gelbsti mums moraliskai ir materialiskai. Pagaliau turime ir palatpas, kuriose galėsime susirinkti, pasilinksinti, aptarti mums rūpimus reikalus ir padiskutuoti kitus klausimus. Bet ar visa tai padės mums išlaikyti lietuviškumą, ar neabejojame.

Mes didžiujamės, kad aktyviai dalyvaujame lietuviškose pamaldose, išdidžiai pasigiriame, kad retkarčiais nueiname į lietuvišką koncertą, pagristai džiaugiamės galėdami susirinkti į savo lietuvišką pastogę. Bet deja, savo bendrą pasitenkinimą, džiaugsmą ir negalavimus išreiškia angliskai. Dažnai mes neištariame nei vieno lietuviško žodžio savo po būvio metu.

Tėvai! Jūs esate kalti, kad mes namuose tarp savęs šnekame pusiau angliskai, pusiau lietuviškai. Jūs esate kalti, kad mes jau pra-

radome net lietuvišką akcentą. O mes, studentai! Mes taip pat esame kalti, kad nenaudojam gimtosios kalbos tarp savęs. Tad, su tarkim tarpusavy šnekėti tik lietuviškai. Gi jūs, tėvai ir net kaimynai, nebijokite mums kartais ir per kuprą užvežti, jeigu išgirstate per daug angliskų žodžių mūsų pokalbiuose.

Zinoma, tai nereiškia, kad mes turime lietuviškai šnekėti, kai mūsų lietuviškas pokalbis gali įžeisti kokį nors anglų aristokratą, spoksantį į mus pro savo išblizgintą monoklij. Betgi, kai esame namuose arba savuose pobūviuose mes turime šnekėti lietuviškai, nesvarbu ar tai būtų sunku ar ne.

Gal kažkas pagalvos, kad su studentais nedera elgtis kaip su vaikais. Aš manau, kad su mumis šiuo atveju reikia pasielgti kaip su mažais, kuriems geras pabarinimas ar net ryškėtelė niekados nepakenkė jų sveikatai.

Apuokas

MOKSLAS LIETUVOJ

Pompuoja ateizmą, užmiršta fiziką

Kanada ir JAV nėra vieninteliai kraštai, kurie krepia daug dėmesio į įvairius gamtos mokslus. Lietuvoje dabartinis metu šie dalykai taip pat yra labai svarbūs ir ypač dėlto, kad per šiuos mokslus tikimasi netik pasivyti vakarinį pasaulį, bet ir atrinkti žmones nuo religijos, bandant visus nesuprantamus gamtos reiškinius, kaip jie vadinami, “gamtinę tikrovę” išaiškinti vien moksliniais laimėjimais.

Komunistiniai vadovai ir švietėjai susiduria su daugybe kliūčių ir nepasisekimų. Stojantieji egzaminai į aukštąsias mokyklas atidengia daugybę labai silpnų vietų abiturientų akademines žinios, o prof. A. Puodžiukynas

ypatingai nusiskundžia fizikos žinių stoka. Nors fizikai skiriama gana daug valandų ir jos mokoma net nuo VI klasės, abiturientai nemoka pasinaudoti išmoktais faktais.

Prof. A. Puodžiukynas rašo: “Išaiškinus absoliutinės ir reliatyvės orą dregmės sąlygas, abiturientai visai negali atsakyti į klausimą, kas atsitinka, kai atmosfera yra prisotinta vandens garais net ir tuomet, kai čia pat, už lango, lyja”.

Kaip matyti, žinių įsisavinimo reikalai toji išgarbintoje sistemoje yra gan smarkiai šlubuoja. Kažin ar nevertėtų ten esantiems valdovams daugiau susidomėti mokslo žinių perteikimu, užuot pumpavus ateizmą, neapkęntą Vakarų pasauliui ir religijai? p.

Kokie berniukai patinka mergaitėms?

I tokį klausimą atsakė daug berniukų ir mergaičių Kanadoje. Patys berniukai taip mano:

1. geriausiai patinka joms sportininkas; 2. sportininkas, turintis automobilį; 3. sportininkas, turintis automobilį ir pinigų; 4. 18% mano, kad viską nulemia išvaizda; 5. 15% mano, kad daugiausia pasisekimo tarp mergaičių turi pasakoriai; 6. 16% galvoja, kad mergaites patraukia švelnus elgesys; 7. kaikiurie mano, kad geriausiai patinka nesubrendę — vaikiški berniukai, nes tokius mergaitės mėgsta globoti kaip mamos.

Nors 74% į klausimą atsakusių berniukų mano, kad mergaitės daugiausia patinka sportininkai su automobiliu ir doleriais, tačiau tu grupių berniukai sako, kad nevisuomet taip būna. Pvz. vienas jų sako: “Aš buvau

futbolo žaidėjas 3 metus, bet pasisekimo tarp mergaičių nedaug turėjau”.

Ką sako mergaitės?

Jos labai nepatenkintos nuomone, kad berniukai su automobiliu ir doleriais traukia jas kaip medaus bites. “Baloney”, — sako jos. “Netiesa!” Esą tokie berniukai gali turėti pasisekimo, bet to neįtenka. Mergaičių nuomone, kaikiurie berniukai vaidina didelius vyrus — “big shots”. Bet jie tik erzina. “Aš mėgstu labiau draugą, kuris išleidžia nedaug pinigų ir sugeba maloniai kartu su manimi praleisti laiką”. Pagal daugumos mergaičių nuomone, jos mėgsta tokius berniukus, kurie yra mandagūs, dailiai apsiręę, moka gražiai elgtis, gabūs, rūpestingi, draugiški. N. N.

Dėdei kitaip atrodo

AR TAI MEILĖ?

Zodis “meilė” yra tiek senas, kiek pati žmonija. Apibrėžimas šio žodžio visais laikais priklausė nuo to laikotarpio kultūros, idealų bei dvasinių vertybių.

Gana keistoka, kad mes, kurių kultūra remiasi (ar mums patinka ar ne) krikščioniškais pagrindais, pradedame meilę aiškinti remdamiesi kino žvaigždžių elgesiu, naujai nukaltais psichologų terminais, išvedžiojimais modernių dvasios pirklių, kuriems terūpi materialistinis pasitenkinimas.

Teta Jonė š.m. pirmame “Jaunimo aktualijų” skyriuje “T2” nr. 43 iškėlė šiuo reikalu gana įdomių minčių, bet ar neperdavau nukrypo į šali sakymą, kad “meilė yra laikinis jausmas” ir kažin ar būtų teisinga praleisti pro pirštus šitoki išsireiškimas: “Suradai partnerį, sukūrei šeimą, ir žiedas nuvyto, lieka kasdieniniai rūpesčiai ir kova už būvį”. Daug tiesos, bet ar iš tikrųjų tas meilės žiedas taip jau ir nuvyta? Jei tai būtų teisybė daugeliu atvejų, ar nevertėtų prisipažinti, kad tuo atveju meilės kaip tokios nėra, o buvo tik aistrų bykstelėjimas, tik laikinis jausmų patenkinimo troškimas? Ar mes vis daugiau ir daugiau į materializmą jau nepamirštame ir tikrosios meilės prasmės? Meilė tikrovėje nėra maža kibirkstėlė,

išsiskaitanti gaisrą žmoguje, naikinti žmogaus sielą ir kūną. Tai nėra vien tik kažkokio tinklo naudojimas pasigauti “objektui”. Būtu neišmintinga sakyti, kad žmogaus fizinės savybės nevaidina jokio vaidmens, bet negalima pamiršti, kad dvasinės savybės vaidina netik svarbų vaidmenį šioje srityje, bet iš esmės duoda pagrindinį toną meilės gyvenimui ar mirčiai. Kasdieniniai vargai, nuplikimas nuo rūpesčių ar ir vėnu išsiplėtimas nėra ženklas nuvytusios meilės. Tai dažnai kaip tik būna lyg ženklai bendrų iškentėtų vargų siekiant užsibrėžtų tikslų, tai dažnai būna lyg saitai primenant bendrą kovą už būvį ir dar arčiau sujungią šios kovos dalyvius.

Tikroji meilė nesitenkina vien gražiomis kojomis, išdažytais lūpomis ar kvepiančiomis garbanomis, bet remiasi pasiaukojimu mylimam asmeniui. Šių dienų didžiausia šeimų nelaimė yra nesupratimas meilės tikrojo tikslo. Mes tiek esam pajungti egoizmo, kad užmiršom pasiaukojimą, norą patenkinti asmenį, kurį mylime. Vietoj meilės mes iškeliam pigų pakaitalą — meilę daiktui, o ne žmogui ir tik todėl mūsų taip vadinama meilė greit miršta, palikdama pilką, žiaurią kasdienybę.

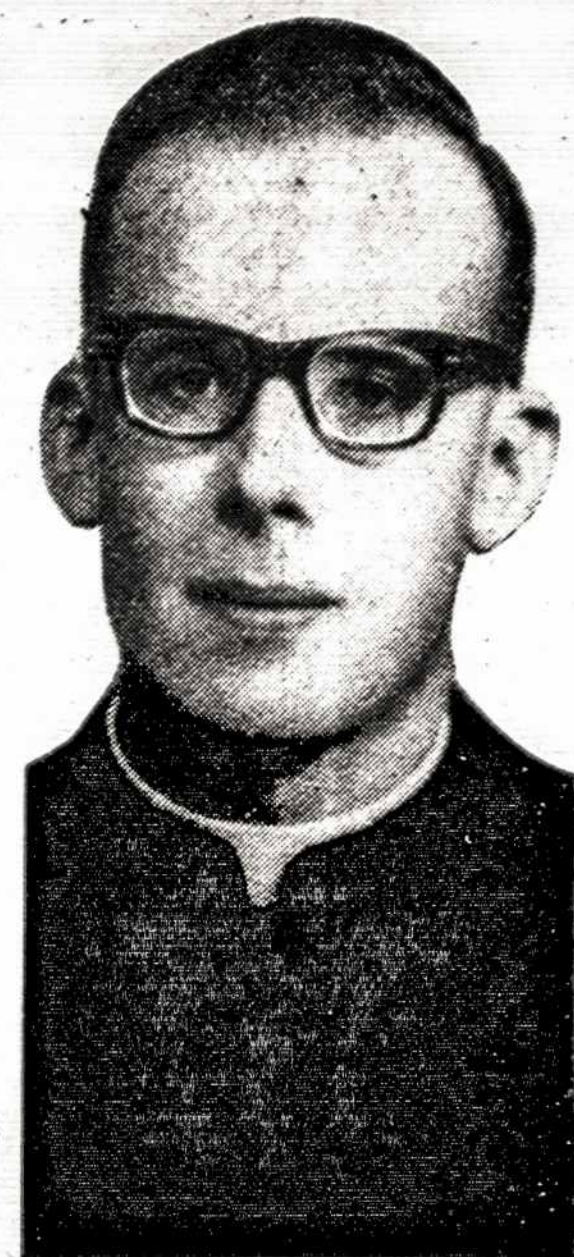
Dėdė Matijošius

Kun. Jonas Staškevičius, išventintas 1962. XII. 22 Romoje, šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje. Jo tėvai, broliai ir sesuo gyvena Toronte. Kun. Jonas yra gimęs 1936 m. lapkričio 26 d. Anykščiuose. Pr. mokyklą baigė Vokietijoje tremtinių stovyklose; gimnaziją — Britanijoje, Kanadoje ir JAV. I šv. Augustino seminariją įstojo 1956 m., ten baigė filosofinį kursą ir 1959 m. persikėlė į Romą.

Kun. Jonas yra studijavęs pri-taikomąjį meną, dalyvavęs lietuvių jaunimo veikloje, ypač ateitininkų, vasaros stovyklose. Reiskiasi lietuviškojo spaudoje, ypač “T. Žiburiuose”.

Jaunasis kunigas baigė teologines studijas ši pavasarį licenciatu laipsniu. Jis lanko Tėvų jėzuitų garsųjį un-tą, vad. “Gregorianum”, kuriame pasirinko akademinį kursą. Šv. Kazimiero kolegijos vadovybės jis buvo paskirtas lietuvių klierikų dekanu — seniūnu. Romoje jis išbuvo visą laiką tik vienai vasarai buvo grįžęs pas tėvus į Torontą.

Sveikiname jaunąjį kunigą ir linkime stipriai pasirušti Dievo ir žmonių, ypač savo tautiečių, tarnybai.

Lietuvoj žmonės sunkiai dirba

Automobiliu iš Tauragės į Maskvą

“T2” atstovas turėjo progos pasikalbėti su E. Gecevičiene, išvykusia iš Lietuvos 1962 m. lapkričio 24 d. Štai keletas jos pasakojimų.

— Iš kurios Lietuvos vietos esate ir kur teko paskutiniu metu gyvenoti?

— Didelę savo amžiaus dalį praleidau viename kaime ir dvarelyje netoli Tauragės. Pastarojoje vietoje prieš bolševikams užėmiant buvau samdyta šeimininke. Dėl šios aplinkybės esu savotiškai ir nukentėjusi, nes man, kaip dvarelio gyventojai, nebuvo duota senatvės pensija.

— Kokiu būdu ir kuriais keliais pasiekėte Kanadą?

— Tai yra mano dukters ir kitų giminių šešerių metų rūpesčio vaisius. Dokumentus man sutvarkė per Kanados imigracijos ministeriją. Anksčiau dėtos pastangos per Raudonąjį Kryžį nedavė vaisių. Gavusi pranešimą atvykti į Maskvą, turėjau samdytis automobilį, kuriuo per Vilnių ir Daugpilį keliauvisi visą parą, be sustojimo nakvynėi. Už tą, žinoma, teko sumokėti savo pinigais, viso apie 250 rb. Iš Maskvos į Kanadą skridau lėktuvu per Londoną. Ši kelionė man kaštavo apie 325 rb.

— Kaip gi dabar atrodo kaimas ir dvarelis, kuriame taip ilgai gyvenote?

— Iš minėtojo dvarelio ir dešimties kaimų padarytas sovchozas. Jo centras iškurtas konfiskuotoje bažnytkaimio klebonijoje. Dalis sovchozininkų tebe gyvena savo senosiose sodybose, tačiau jų oficialiai nebeleidžiama remontuoti. Žmonės spaudžiami tas sodybas palikti ir pasistatyti naujus namelius višai naujosiose vietose, prie kelių. Kai tik kokia nors proga senoji sodyba lieka tuščia, ji tuoj pat likviduojama, traktoriais sulyginami su žeme ne tik trobesiai, bet ir medžiai. Dažnu atveju buvusios senosios sodybos vietoje tik prūdas tyvuliuoja.

— Minėjote, kad senoji klebonija konfiskuota, tad kaip gi su kunigu ir iš viso su bažnyčia?

— Kunigui leido pasistatyti mažytę palatėlę šalia bažnytelės. Per visą bolševikų laiką pas mus pasikėlė devyni kunigai. Šiuo metu yra kunigas senesniai iš Sibiro ir jo brolis, taip pat kunigas, senas karštinis. Bažnyčioje pamaldos tebeįlaikomos, bet pastaruoju metu kunigams nebeleidžiama kalėdoti bei mokyti vaikus ka-

teizmo. Mokyklose labai sustiprintas bedievybės kursas, kurį privalo dėstyti ir senieji mokytojai, dar likę iš Lietuvos laikų. Valdžia deda visas pastangas, kad senųjų sakramentų vietoje įsigalėtų civiliniai aktai. Taip pvz. dabar jau spaudžiama, kad į civilines jungtuves vestuviniškai ateiti su visa parėda, jaunoji su nuometu. Komjaunuoliams valdžia apmoka vestuvių išlaidas ir dargi nuperka naujojo buto baldus.

— Kaip yra su siuntiniais iš laisvųjų kraštų? Ar jie vis dar reikalingi, ir kokie dalykai būtų daugiau pageidaujami?

— Tie, kurie gauna siuntinius, žymiai geriau gyvena, bet iš tikrųjų maždaug vieno siuntinio ir metus vienai šeimai gal ir pakaktų. Iš daiktų, daugiausia pageidaujamų, galėčiau paminėti puošnesnius medžiagas suklems ir skareles. Suknelių medžiagos ypač pageidaujamos su blizgučiais, skareles — spalvotos, ypač raudonos ir rudos su geleimis.

— Gyvendama netoli Tauragės tur būt lankėtės ir mieste. Kaip Tauragė dabar atrodo?

— Miesto centre vietoje karo metu sugriauto Lietuvos banko naujai pastatė kavinę “Taurė”, į kurią vedami ir užsienio turistai. Gimnazija tebeveikia. Mokytojų seminarijos pastatas naudojamas valdžios reikams. Katalikų bažnyčia naujai atremontuota, bet jai uždėti labai dideli mokesčiai — apie 4000 rb. ir metus. Evangelikų bažnyčia tebeveikia kaip buvo, tik iš jos atimta dalis šventoriaus. Tas plotas panaudotas šokių salei pastatyti.

— Koks jūsų bendras įspūdis apie gyvenimą Lietuvoje?

— Žmonės ten sunkiai dirba ir nevisada socialiai pavaltę. Kova už pragyvenimą verčia žmones griebtis įvairių pašalinųjų priemonių, nors už tą gerokai ir baudžiama. A. R.

Ryga. — “Tass” agentūros pranešimu, sovietiniai piliečiai šią žiemą galėsia vykti laivais į Kubos salą. Esą trys sovietų laivai dukart per mėn. plauksią iš Rygos. Gruodžio 16 d. išplaukęs pirmasis laivas su Kubon grįžtantiems kubiečiams studentais. E.

Lituanistinės mokyklos Kanadoje yra paplitusios po visą milžinišką kraštą, nuo Niagaros iki Vancouverio, didžioji jų dalis tačiau yra susisipusios Ontario provincijoje ir Quebeco prov. Montreale mieste. Todėl kalbant šia tema, daugiausia ir tenka šiai galvoj dvi minėtas provincijas.

Lietuviškos mokyklos JAV ir Kanadoje

Lyginant lituanistinę švietimą Kanadoje ir JAV, pirmiausia tenka pasakyti, kad jis abiejuose kraštuose nėra taip jau visai vienodas, kaip kartais manome. Didėsni skirtumai priklauso nuo to, kad Kanados ir JAV viešųjų katalikiškų mokyklų sistemose skiriasi. Katalikiškosios pradžios mokyklos JAV yra parapišės. Jas parapijos pinigais išlaiko klebonai. Tuo tarpu katalikiškosios pradžios mokyklos Kanadoje, nors ir būdamos atskiros mokyklų sistemoje, yra išlaikomos vietos savivaldybių iš gyventojų tiesiogiai sumokamų mokyklinių mokesčių. Ryšium su tuo kanadiečių katalikiškosios mokyklos yra tiesioginėje provincinių švietimo ministerijų kontrolėje.

Ontario prov. viešąsias įstatymas nustato visoms — katalikiškoms ir netikybiniams pradžios mokykloms vienodą programą ir tik vieną leidžiamą naudoti kalbą, kuri, aišku, yra anglų. (Dabar jau leista dėstyti ir prancūzų kalbą nuo V skyriaus). Todėl tos provincijos sistemoje negalima turėti jokių lituanistinių klasių dienos metu. Visos kanadiečių lit. mokyklos yra šeštadieninės pilna to žodžio prasme, nes veikia šeštadieniais prieš piet nuomotose patalpose. Toji tvarka turi ir pliusų ir minusų. Iš pliusų svarbiausias yra tas, kad mūsų lit. mokyklos yra pilnai nepriklausomos — mūsų pačių visiškąje kontrolėje.

Pagrindinė mokykla

Kanadinė

Pagrindinis lit. mokyklos tipas

A. RINKŪNAS

Kanadoje yra aštuonerių metų pradžios mokykla. Šiais mokslo metais tose mokyklose mokosi apie 1300 vaikų. Didžiausia yra Toronto Maironio mokykla su 508 vaikais ir 23 mokytojais. Toliau eina dvi mokyklos Montrealyje — Aušros Vartų ir dr. V. Kudirkos — su 235 mokiniais ir 10 mokytojų. Trečioje vietoje yra Hamiltono vysk. Valančiaus mokykla su 204 mokiniais ir 14 mokytojų. Šalia tų trijų didžiųjų, plačioje Kanadoje dar yra išsibarsčiusių keliolika mažų mokyklėlių, su savyraujančių vaikų skaičiumi nuo 30 iki 8 kiekvienoje.

Torontas ir Montrealis šalia to dar turi augštesnįjį lituanistinį švietimą. Toronte tai atliekama tos pačios Maironio mokyklos ir 10-tame skyriaus. Juose mokosi keliolika moksleivių. Montrealyje veikia Augštesnieji lituanistiniai kursai su 47 moksleiviais ir 8 mokytojais; be to, veikia Lituanistinis seminaras su 31 studentu ir keliais lektoriais.

Vaikų darželiai

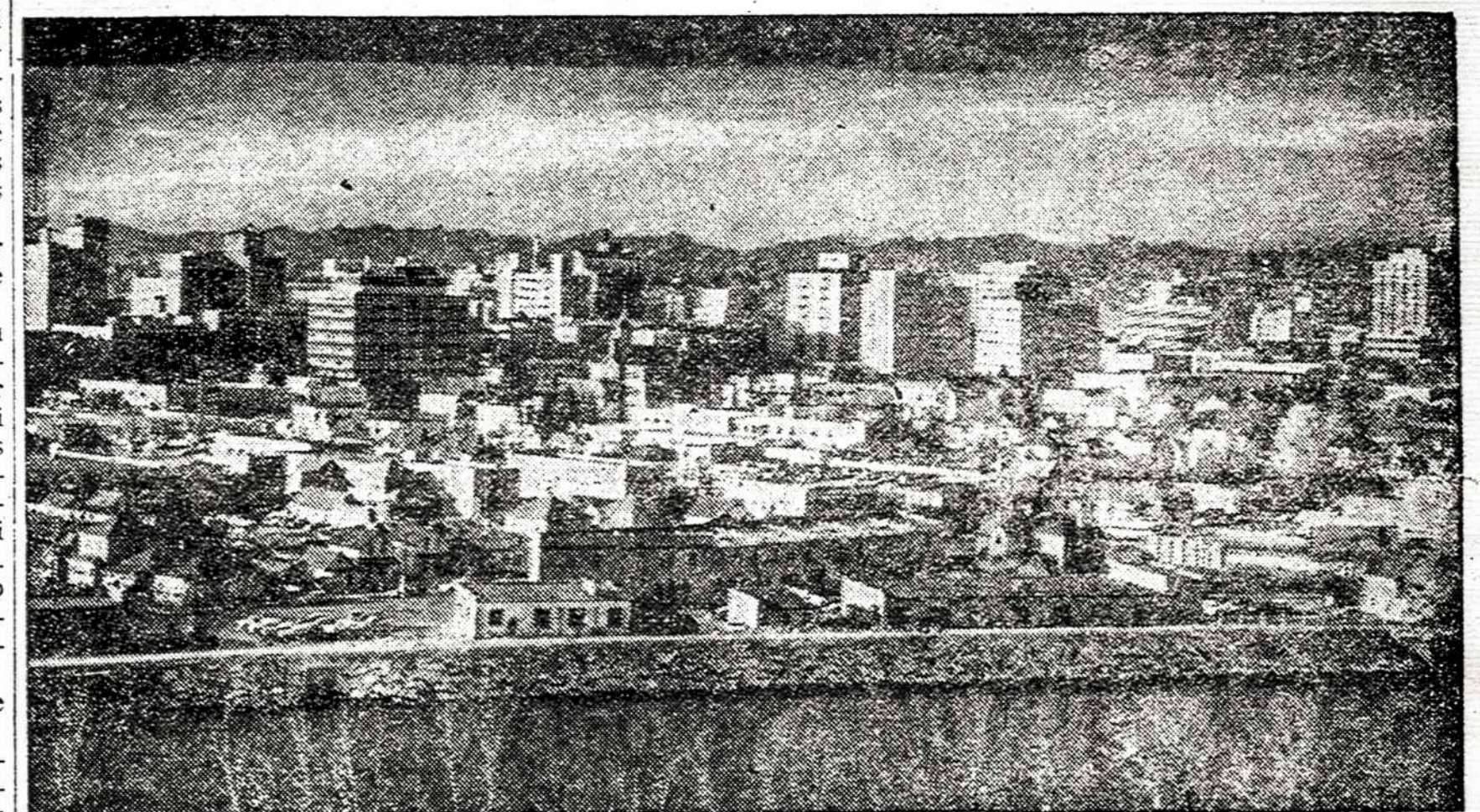
Žemiau pradžios mokyklos Toronte ir Montrealyje turime vaikų darželius, Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seselių vadovaujamus. Toronto darželyje yra 80 vaikų ir dirba 6 seselės. Jos turi nuosavus namus, bet, deja, iš 80 vaikų lietuviškai kalbančių yra tik pusė. Montrealyje panašiam darželyje yra 70 vaikų, dirba 3 seselės. Deja, darželyje lietuviškai kalbančių vaikų yra tik keli. JAV iš viso veikia tik vienas lietuviškas vaikų darželis Filadelfijoje. Iš to jau matyti, kad liet. vaikų darželių klausimas visoje S. Amerikoje yra labai apvertktinis būklėje. Nenuostabu tad, kad ir II kultūros kongrese vaikų darželiai buvo minimi ir plenumo paskaitose ir švietimo sekcijoje, kur tuo reikalu buvo skaitomas

specialus D. Petrutytes pranešimas. Visų buvo bendra nuomonė, kad darželiai yra lemiančios reikšmės kaip lietuviybės išlaikymo lopšys, tačiau recepto jiems taip ir nesurasta. Kultūros tarybos pirm. prof. Puzinas savo paskaitoje laikėsi nuomonės (su ta nuomone sutiko dalis kalbėtojų ir diskusijoje), kad dvikalibų darželių laikyti neapsimoka, nes jie, aprūpindami tik labai mažą liet. vaikų skaičių, eikvoja seselių jėgas, kurios galėtų būti panaudotos kitam tikslui. Bet be kitatų, vaikų lietuviškieji darželiai negali išsilaikyti. Išeitų, kad reiktų juos arba uždaryti arba pripildyti lietuvišiais vaikais. Kas gi tą vaikų kelių darželiams gali parūpinti, jeigu ne šeima? Taigi ir vėl grįžtame prie klausimo, jau anksčiau kėlto — reikia ką nors šeimų reikalui daryti!

Mokyklų lėšos ir administracija

Lituanistinės pradžios mokyklos Kanadoje išsilaiko iš tėvų mokesčių ir gausių aukų, gaunamų iš parapijų, Bendruomenės, bankelių bei įvairių kitų organizacijų. Išimtiną padėti bene visoje S. Amerikoje turi Montrealis, kur miesto prancūzų mokyklų komisija duoda nemokamai naudotis moderniomis mokykloms patalpomis ir apmoka mokytojams dalį atlyginimo — po \$8 asmeniui už šeštadienį.

Savoje administracinėje struktūroje kanadiečių lit. mokyklų vietovėse priklauso vietos liet. mokyklų taryboms, sudarytoms iš parapijų, organizacijų bei Bendruomenės atstovų. Viso krašto mastu mokykloms atstovauja, paruošia programas ir rūpinasi kitais bendraisiais reikalais — Kanados Liet. Bendruomenės Kultūros Fondas (dabar pakeitęs savo vardą į Kultūros tarybą), kuris eina dvigubas pareigas, atitinkančias amerikiečių LB Svetimotai tybos ir Kult. Fondo pareigoms.

Virš Calgary miesto, Kanadoje, vadinamoji “chinook” pašvaistė, kuri pasirodo ryšium su šilto oro atpūtimu iš Ramiojo vandenyno. Can. Scene. Calgary Herald Photo

Amerikos užsienio politikos kritika

AL. GIMANTAS

Keista, bet taip jau yra, kad patys didžiausi amerikiečių užsienio politikos kritikai yra sovietinė ir... lietuviškoji spauda. Lietuviškoji, — abiejose geležinėse uždangos pusėse. Sovietinamos Lietuvos laikraščiai, aišku, turi paklusti generalinei linijai, bet, savotiška nuotaika pagauta skaitant mūsų laikraščius, leidžiamus JAV, kurie dažniausiai neranda beveik jokio gero žodžio Valstybės Departamento vienokiai ar kitokiai politikai. Kritika yra geras ir būtinas dalykas, bet kai toji pati kritika pasidaro nuolatine ir neįžvalgi, kai kritikuojant neįstengiama ar nenorima įžvelgti ir pamatyti ir teigiamas savybes, tokia kritika kažin ar gali būti pavadinta konstruktyvia. Stengiamės ištraukti iš viso pasaulio spaudos tas vietas, kurios žiauriai kritikuoja amerikiečius ir visiška nesistengiamė savąjį skaitytojų perduoti tai, kas svetimųjų spaudoje gražaus ir teigiamo pasakoma apie Ameriką, jos užsienio politiką. Tai labai jau vienašališkas kelias. Mušdami tą patį taktą su visais ir nuolatiniams Amerikos kritikai, padedame patvies didžiausiems amerikiečių kritikiams — sovietams. Ar ne keista, kai tokie ar panašūs, bet nuolatiniai reiškiniai pastebimi ir Amerikos lietuvių spaudoje, kuri, berods, leidžiama amerikiečių lietuvių, JAV piliečių. Šis, sakins, žinoma, nereiškia, kad pilietis neturi teisės kritikuoti savojo krašto politikos, savosios vyriausybės vienu ar kitu žingsniu. Bet toji kritika juk turi turėti ir ribas, tam tikrą amerikine savigarbą, kuri vis dėlto turėtų daryti skirtumą savojoje kritikoje, bet ne akiai pasitarnauti visokiams Amerikos kritikiams iš taip vadinamų “neutralių” ar komunistinio bloko.

Mūsų dvilypumai

Amerikos lietuvių gyvenime vis dažniau pasitaiko tam tikrų dvilypumų, kurie savotiškon pa-

dėtin pastato mūsų tautiečius. Ciatys didžiausi amerikiečių užsienio politikos kritikai yra sovietinė ir... lietuviškoji spauda. Lietuviškoji, — abiejose geležinėse uždangos pusėse. Sovietinamos Lietuvos laikraščiai, aišku, turi paklusti generalinei linijai, bet, savotiška nuotaika pagauta skaitant mūsų laikraščius, leidžiamus JAV, kurie dažniausiai neranda beveik jokio gero žodžio Valstybės Departamento vienokiai ar kitokiai politikai. Kritika yra geras ir būtinas dalykas, bet kai toji pati kritika pasidaro nuolatine ir neįžvalgi, kai kritikuojant neįstengiama ar nenorima įžvelgti ir pamatyti ir teigiamas savybes, tokia kritika kažin ar gali būti pavadinta konstruktyvia. Stengiamės ištraukti iš viso pasaulio spaudos tas vietas, kurios žiauriai kritikuoja amerikiečius ir visiška nesistengiamė savąjį skaitytojų perduoti tai, kas svetimųjų spaudoje gražaus ir teigiamo pasakoma apie Ameriką, jos užsienio politiką. Tai labai jau vienašališkas kelias. Mušdami tą patį taktą su visais ir nuolatiniams Amerikos kritikai, padedame patvies didžiausiems amerikiečių kritikiams — sovietams. Ar ne keista, kai tokie ar panašūs, bet nuolatiniai reiškiniai pastebimi ir Amerikos lietuvių spaudoje, kuri, berods, leidžiama amerikiečių lietuvių, JAV piliečių. Šis, sakins, žinoma, nereiškia, kad pilietis neturi teisės kritikuoti savojo krašto politikos, savosios vyriausybės vienu ar kitu žingsniu. Bet toji kritika juk turi turėti ir ribas, tam tikrą amerikine savigarbą, kuri vis dėlto turėtų daryti skirtumą savojoje kritikoje, bet ne akiai pasitarnauti visokiams Amerikos kritikiams iš taip vadinamų “neutralių” ar komunistinio bloko.

Panašiai yra ir su senatorium E. Dirksen iš Illinois. Jis yra žinomas kaip didelis pavergtų tautų bičiulis, gerai nusimanas tautautinėje politikoje, bet kaikiurie jo pareiškimai vidaus reikaluose tikrai visko gero nežada eliminuoti darbo žmogui. Ir, čia, kaip teko įsitikinti iš kelių tautiečių laišku iš Čikagos, lietuvių neretai sveruojama atiduodant savąjį balsą už minėtą senatorių.

Kertame šaką...

Galimas dalykas, kad užsienio politikoje ir amerikiniai intere-

(Nukelta į 7 psl.)

ESATE ISTROŠKE?

Atsigaiivinkite su

CANADIAN

Parsineškite dėžę
MOLSON CANADIAN
lager beer
šiandien.

MOLSON'S
INDEPENDENT BREWERS SINCE 1786

DIDŽIOJI LIETUVIŲ DAILĖS PARODA

II liet. kultūros kongreso dailės parodoje Čikagoje dalyvavo 54 dailininkai su šimtais darbais. 61 tapybos (aliejus, tempera, akvarelė, guasas, collage, emalis), 19 grafikos (medžio raiziniai, piešiniai, spalv. litografija, lino raiziniai, monotypas, ofortas) ir 20 skulptūros (medis, gipsas, cementas, dirbtinis akmuo, keramika, majolika, bronzos, lydytas plienas, stiklo puošnė medžiaga ir kt. neįvardinti metalai).

Sio rašinio tikslas yra tik išryškinti parodą dailės tematikos, turinio, formos, kompozicijos ir meno sintezės atžvilgiais. Kadangi ši paroda buvo reprezentacinė ir istorinė, todėl pasirinkau lyginamąjį analizės metodą.

Tematikos atžvilgiu didesnis eksponatų skaičius nei idėjų naujovėms, nei pasaulėžiūros impozantiškumui nepasitvirtė. Temos daugiausia paprastos, kasdieniškos, mokyklinės ir pasikartojančios. Nuosimčiai galima taip pavaizduoti: gamtos peizažas bei aplinka — 30%, žmogus įvairiose gyvenimo aplinkybėse — 17%, menas menui — 14%, liet. tautos papročiai bei sėkmiai — 9%, abstraktai — 8%, religija — 6%, gėlės — 3%, portretai — 2%, natūrmortai — 1%, teatras — 1%. Toliau mesnė kritikos eigoj duomenys kiek keičiasi, nes temos neatitinka kūrinio turinį.

Turinio bei formos atžvilgiu ši paroda, su mažomis išimtimis, galima laikyti originalia, savito charakterio, modernia, efektyvia ir pažangia. Lietuvių dailininkai išstengia netikėtai žengti su gyvenimu, bet ir išsilaikyti meno pasaulio elito avangarde. Daugumos darbų turinys atitinka formą. Realizmui skirta 50%, filosofijai 25% ir formalizmui (menas menui) 25%. Formos atžvilgiu buvo: realistišni, romantišni, satyriniai, alegoriniai, simboliniai, fantastiniai, teatriniai, muzikiniai ir eskizminiai. Forma įkūnyta čia įvairiai. Vieni laikosi klasikinių, kiti impresionistinių, treči ekspresionistinių, ketvirti aforininių srovės. Pasitaiko ir pirmųjų trijų krypčių deriniai bei sintezė.

Klasika mėgsta: Domsaitis, Kairys, Kanyte-Balukienė, Kaupas, Marčiulionienė, Marčiulionis, Mielulis, Vaikšnoras (15%); Impresionizmas: Jonynas, Kiaulėnas, Murinas, Pautienius, Smalinskienė, Stančikaitė-Abratienė, Valčiūtė, Vitkauskaitė — Merker (15%); Ekspresionizmas: ar jis būtų realistišnis ar abstraktinis, yra pasinėjęs dauguma mūsų menininkų: Akstinas, Augius, Bagdonas, Blyskis, Brazauskas, Burakas, Dagys, Docienė, Ignas, Krikštolaitė, Kurauskas, Matuzonytė-Ingelevičienė, Monkutė-Marks, Nasvytis, Petravičius, Petrikonis, Račkus, Ratas, Raulinaitis, Salkauskas, Tamosaitienė, Viesulas, Vilimas (43%); nuosimčiai sintezės modernistams atstovauja: Elskus, Galdikas, Kasiulis, Lapė, Paukštie, Rimša, Vaikšnoras, Valius, Zapkus, Žumbakienė (20%); artimi aforiniam menui: Blyskis su „Kompozicija“, Krikštolaitė su „Figūros kompozicija“ ir Urbaitė su „Kompozicija No!“ (3%); 4% neklasifikuoti.

Technikos atžvilgiu tapyboje ir grafikoje dauguma liet. menininkų laikosi klasikinių mokyklų — tradicinių technikų. Efektyvesni ir daugiau mėgiama žiūrų yra impresionistinės technikos atstovai. Meistriškiausi ir patraukliausi yra nuosimčiai sintezės modernistai, kurie didžiulį sugebėjimą suderinti impresionistinę techniką su senąja panaudodami modernias tapybos priemones. Kiek liudnesni vaizdai sudaro tie, kurie vartoja eskizinę techniką. Kažkodėl daugiausia ją mėgsta ekspresionistai. Dažnai grožio gerbėjai juos per nesupratimą priskiria prie aforinio meno, užmiršdami, kad menas apima tiek gerio, tiek blogio sritį. Eskizinė technika daugiau tinka greitai idėjų

MIK. IVANAUSKAS

užfiksavimui, bet ne kūrinio išpildymui. Kompozicijos atžvilgiu šios parodos darbai neprašo vidurkio. Didelių užsimojimų bei sprendimų nesimato. Tačiau džiugu, kad daugelis liet. menininkų lengvai lenktyniauja su pasaulinio masto dailininkais, kaip Augius, Galdikas, Jonynas, Kasiulis, Kiaulėnas, Monkutė-Marks, Rimša, Pautienius, Salkauskas, Vaikšnoras, Valius, Viesulas, Zapkus ir kt.

Iš didesnių darbų, kurie pasižymi kompozicijos virtuozizmu, yra Zapkaus „Naturmortalas nr. 1“ ir „Ratas keturkampyje“. Jis tais dviem darbais parodo savo netik menininko kūrėjo sugebėjimus, bet ir fizine galia atlikti didelių ir sudėtingų darbų.

Prie švelniausių ir nuotaiką keliančių dailės darbų, kurie išryškina įgimtą grožio pajautimą, skiriami Kiaulėno, Pautieniaus,

Smalinskienės, Stančikaitės, Abratienės, Vitkauskaitės, Merker, Krikštolaitės, Kurauskos, Lapės, Paukštie, Rimšos, Vaikšnoros, Valiaus, Viesulos, Zapkus ir kt. „Draugai“, o neestetiskiausias visais meno elementais tai Krikštolaitės „Figūros kompozicija“, kuri žiūrovui sukelia sudaužytos moters kūno vaizdą. Reprezentacinei parodai, atrodo, apysilpniai būtų Brazauskos, Kaupo, Petravičiaus ir Vizgirdos (Poeto Fausto Kiršos portretas) darbai.

Kas užburia žiūrovą? — Tai „tapybinis nedasakymas“, kurį randame Lapės „Nancy“ ir Rimšos „Les cuscuenos“.

Šioje kolektyvinėje liet. dailės parodoje buvo pasigesta kitų mūsų pajėgių menininkų, kaip Varono, Puzino, Janušo, Bakšio, Valeškos, Zeromskio, Šileikos, Kolbos, Rukštelės, Vaitiekūno, Brazdžio, Varnelio, Dargio, Skupo, Tamosaičio, Jameikienės, Juodžio, Remekos, Markulio ir kt., kurie, be abejonės, būtų praturtinę ir daugiau išryškint pasiekus lietuvių dailėje laimėjimus.

GYVENIMAS FILMUOSE

Maistas „Bounty“ laive

KORNELIJUS BUČMYS

Pietinio Ramiojo vandenyno vaizdai nekarta yra džiuginę filmų žiūrovų akis. Prityrę fotografai R. Surtees ir H. L. Wellmann, pasinaudodami naujuoju „Ultra-Panavision 70“ metodu, filme „Mutiny on the Bounty“ vėl parodo tikrai puikių vaizdų, tiek specialiai Kanadoje pastatytam „Bounty“ laivui besiriant per audras, tiek vėliau, jau pasiekus Tahiti salas.

Britų laivas „Bounty“, vadovaujant kapitoniui William Bligh, nuo Anglijos krantų išplaukia tolimon kelionei į Tahiti salas su uždaviniu parvežti duonmedžio daigtus. Jau pačioje kelionės pradžioje pasireiškia kapitono ir pirmojo karininko charakterių susikryžavimas. Kapitonas Bligh žemos kilmės, sadistiškas, tikras jūrų diktatorius, šioje kelionėje pirmą kartą išplaukęs kaip kapitonas, naudoja visomis priemonėmis pabrėžti žiaurumui, giliai įsitikinęs, kad tik sunkios baudsmės mažins pajėgus jūreivius priversti gerai atlikti savo pareigas. Leitenantas Fletcher Christian — augstos kilmės dabit su panieka žiūrėti į kapitoną ir nekarta su neslėpimu sarkazmu privarčia kapitono pirmą primena jo klaidas, nors viešumoje drausmės dėlei palaiko kapitono liniją.

Pakartotini plakimai, maisto trūkumas siutina įgulą, bet, pasiekus Tahiti salas, visų nervai atsislaidžia. Vietos gyventojai draugiškai priima svečius ir padeda duonmedžio daigų auginimui.

Kiek laiko užtrukusi saloj ir prisirinkusi daigų, „Bounty“ įgula išplaukia atgal. Prie vėl beaugančio igulos nepasitenkinimo staigiai prisideda nauja neapykantos priežastis — troškulis. Taupydamos gėlą vandenį daigams palaistyti, kapitonas nustato neįmoniška mažą vandens normą ir žiauriai prižiūri šio įsaką vykdymą. Kapitoniui matant Christian girdo mirštantį jūreivį. Kapitonas Bligh išsiria samti iš jo rankų; leitenantas trenkia jį žemėn ir prasideda maištas. Kapitonas su keliolika jam ištikimų jūrininkų susodina vaitin ir paleidžiami į atvirą jūrą. Vėliau jie pasiekia Angliją, kur Bligh, nors tiesiogiai neapkalbinamas už suklimą, tačiau pašalinamas iš kapitono pareigų. Christian su likusiais jūreiviais grįžta atgal į Tahiti ir, priėmė ir laivą šiek tiek vie-

tos gyventojų, bando rasti vandenynę saugią salą, kur galėtų pasislėpti nuo Britų laivyno teismo. Vidinės krizės apimtas, Christian bando įtikinti draugus grįžti savanoriškai Anglijon ir viską išaiškinti, tačiau keletas jūreivių naktį laivą sunaikina liepsnos, kuriose mirtingai apdega ir pats leitenantas.

Britų laivyno istorijoje yra užregistruotas faktas, kad 1789 m. balandžio 28 d. prieš „Bounty“ laivo kapitoną W. Bligh sukilo jo igula. Tas įvykis buvo panaudotas Charles Nordhoff ir James Norman Hall romanuose 1932-34 m. Režisiorius Frank Lloyd, pasinaudodamas puikia Clark Gable ir Charles Laughton vaidyba, paruošė to pat vardo filmą, kuris 1935 m. buvo apdovanotas Oscar premija, kaip tuo metu geriausias.

1959 m. Metro-Goldwyn-Mayer filmų bendrovė sumanė paruošti naują laidą, kuri tik dabar pasiekė ekraną. Tam sugaistai tikrai daug laiko ir išleista rekordinė pinigų suma — 18,5 ml. dolerių. Ar šis įsigijimas, tris valandas trunkas, filmas tikrai tai pateisina? Tenka pripažinti, kad idėtos pinigų sumos nedaug tepakelia šio filmo meninį lygį. Richard D. MacCann savo naujoje knygoje „Hollywood in Transition“ pastebi, kad daug vėčiau būtų buvę šią sumą investuoti į 50 mažesnių filmų, besirūpinančių daugiau meniniu lygiu, negu išpustu iškilmingumu.

Nemaža teko nukentėti, pasirinkus Tahiti salos filmavimui lietaus periodą, nes daug senų teke perfilmuoti Hollywoodo. Bet gal netiek oro klūtys, kiek paties Marlon Brando, išdidžiai atliekančio leitenanto Christian rolę, užsispyrimas ir užgaudus užkulis, nebeįgalėdamas išvėsti, atsiskak; taip pat ir eilė kitų asmenų keitėsi. Brando vis reikalavo iš teksto paruošėjų ir paties režisioriaus, kad visas veiksmas koncentruotus apie jį, kad Christian išeitų pirmuoju veikėju, nušaltinantis visus kitus.

Ziauriojo kapitono asmenį iškinačiai perteikia Trevor Howard, vykusiai primindamas laikus, kai mediniai laivai plaukiojo plieniniai vyrai.

Antram režisioriumi Lewis Milestone, filmą pabaigusiam iki galo, galima prikišti keletą žymių

A. TYRUOLIS

Metai

Kas švies, nežinojima, nerima. I šviesą ir rimtį per saltį ir grūdą. Pavasariai grįžta žiedais nešini, Ir parlekia paukščiai per vandenį juodus.

Nes saulė kaip meilė kviečia galingai Pumpura krautis ir gėlę žydėti, Ir upė, iš mažo šaltinio išsruvus, Skuba į marių platybes tekėti.

Bet gėlės numiršta, kai saulė išeina Našlaitė kūr aplankyti. Tik meilė palieka, nemiršta ji niekad, Ir ledo gėlėm dar gruodį ji žydi.

Viltis

Taip mirksnis po mirksnio, kaip narai, Vis neriam gilyn ir gilyn. Žemė našlaitė, saulės netekus, Skęsta taip pat užmarštin.

Tai primena lapai, rudens lapai, Sukrūtė tyliai į kapus: Žinojom, kaip grožį, gyvybę Laikas kaip žvakę užpūs.

Bet medžiai ir lapai numiršta, Kad vėl sužaliuotų kiti. Pavasariai mezgas ir bręsta Salty, žiemoj, užmaršty.

Pasikeitimai

Sutemsta taip, jog pasakai: Gal nebebus daugiau aušros. Nes baigiasi naktis takai Be ženklo saulės ir giedros.

Bet galbūt reikia ir žiemos, Ir galbūt reikia ir nakties, Kad žvilgsnį saulės mylimos Pasveikintum vėl iš širdies.

trūkumų. Pirmiausia, daugelyje senų jaučiamas nepagrįstas ištėsimas. Atrodo, kad karpant ir sulipdant į bendrą visumą, režisiorius pagailo išmesti keliolika metų filmo, kurio atsiėjo tiek laiko ir pinigų. Iš kitos pusės, pasigenda bent trumpų senų laiko tėkmės pavaizduoti, nes juk nuo išplaukimo iš Anglijos 1787 m. gruodžio 23 d. iki sukilimo, o ypač iki Christian mirties, praėjo metų eilė. Filmas to tačiau neperteikia. Be to, filmo pilnumai daug būtų padėję bent kelios pridėtinės scenos, pavaizduojančios kapitono tolimą kelionę valtyje per vandenyną atgal į Angliją. Tuo tarpu tam buvo skirta tik viena trumpa scena.

Bendrai filme daug ir per daug žiaurumo. Kaip pradžioje minėjau, tikrai gausu puikių gamtovaizdų, tik gaila, kad jų žaviame fone siaučia žmonių kerštas ir neapykanta.

Atsiūsta paminėti

A. Giedrius. Morklys. Apsyska. Išleido „Kaleivio“ leidykla 1962 m. Ilustravo dail. V. Simankevičius. 130 psl. Kaina \$1.80.

Ateitis, nr. 10, 1962 m. gruodžio mėn. Turinys: R. Šliažas, Kataliko intelektualo problematika; I. Urbonas, Veidai Kalėdų žvaigždės šešelyje; L. Kalnytė, Lapams krentant; R. Juozėvičiūtė, Kalėdos sveturi; R. Pauliukonis, Ar mūsų partizanai ir karininkai liejo kraują veltui?; Pr. Alšenas, Zingsniai — bet kur? ir kt.

Kunigo paveikslas. Poepių raštai apie kunigystę. Vertė prel. dr. F. Bartkus. Išleidiama finansavo kun. J. A. Kučingis. Los Angeles šv. Kazimiero liet. parapijos klebonas savo kunigystės 25 metų jubilėjas progą. Atspaudė Immaculata Press, Putnam, Conn. 152 psl. Kaina \$1.50.

Skautų Aidas, nr. 12, 1962 m.

Vytis, nr. 10, gruodis 1962 m. Lietuvių vyčių organas.

East Europe, nr. 12, 1962, December. Leidžia Free Europe Committee, Niujork. Adresas 2 Park Avenue, New York 16, N.Y., USA.

47.

Stasys Yla

Pasukau vairą priešinga kryptimi

Kauno operos solistas pasakoja

47.

Vyras, kurį tūkstančiai pažinojo scenoje, nūnai lyg pasitraukęs iš viešumos. Gyvena kukliame namelyje, atokiau nuo gatvės — su žmona, vieni du.

Pas juos užklydęs, jautiesi lyg savo namuose. Kalbos netrūksta. Kartą buvo išsikalbėta asmeniškai.

„Gyvenimas mane blaškė ir mėtė“

Buvau prie bažnyčios iš mažens, — kalbėjo vyras. — Bažnyčia mane žavėjo, ypač giesmės, muzika, apeigos. Keletą metų buvau ministrantas (Mšių patarnautojas). Visa tai buvo gražu. Religiją priėmiau ir jos laikiausi kaip ir daugelis. Paaukęs nestaciau sau klausimo, kodėl tikau.

Atrodė viskas tvarkoj. Bet atėjo I Didysis karas ir mano pirmasis bandymas. Pradėjau juntamai slėsti nuo bažnyčios, bet dar kalbėjau poterius. Turėdamas 19 me-

tų tapau karininku, ir tuomet dar priėjau išpažinties.

Toliau gyvenimo bangos mane nešė, svaidė augštin, žemyn — visokiais būdais. Bažnyčion, tiesa, užėdavau, jei būdavo patogus laikas, patogus noras. Užėdavau daugiau muzikos pasiklausyti. Sakramentų nebėjau.

Taip truko ilgoką laiką, kol užgriuvo mane didelės tragedijos. O jos atėjo man artėjant į 50 amžiaus metus. Tada pradėjau jausti, kad mano laivas plaukia netaip. Pradėjau daugiau galvoti. Kartą susiradau kunigą, priėjau išpažinties, priėjau Komunią. Bet gal buvo iluzija vienu išpažinties aktu viską išspręsti. Netikėjimo debesy, neaiškumo miglos tebedengė mane — ir aš vėl ečiau savu senu keliu.

Platus buvo mano kelias, bet ne tas. Sėdėjau lyg ne savoj kėdėj. Taip truko dar kurį laiką.

Prašvito tartum saulė pro rūkus

Vieną dieną lyg vidinis balsas man sakė: užėik į bažnyčią! Užėjau. Ji buvo tuščia. Suklupau. Mintyse ryškėjo žodžiai: „Atėikite, kurie vargstate ir kenciate, o aš jus suraminsiu!“ Žodžiai kartojosi — ir tada mano akyse pradėjo švisti lyg saulė pro rūkus.

— Taip, čia mano kelias. Kito nėra! — tariau.

Pradėjau nuosirdžiai melstis į Dievo Motiną. Ėmiau skaityti šv. Raštą — vieną, antrą, trečią, ketvirtą kartą. Vis ejo šviesyn, aiškyn.

Stebėjaisi, kodėl ligšiol ne nemaciau. Dabar rodės viskas taip aišku, kad aiškiau nei būti negali. Bet kodėl nemaciau anksčiau? Gal iš mažens neturėjau savo aplin-

koj kas mane apšviestų ir stipresnės įtakos darytų? Gal savo blogu elgesiu užtemdžiau sau šviesą? (Už blogą elgesį nekarta buvau giriamas ir skatinamas toliau eiti). Aš nežinau — man sunku pasakyti, kaip tai įvyko, kodėl anksčiau neregėjau. Tik nūn prisimenu Kristaus žodžius, jog kaikiurę regėdami nemato ir klausydami negirdi. Šį kartą man atsivėrė akys — ir tai priskiriu Dievo malonės veikmei. Kas nors turbūt meldėsi už mane — gal tėvai, gal dar kas. Kitaip malonė negatama, — tuo šventai tikiu.

Atsirado many naujos jėgos, ir aš pasukau savo gyvenimo vairą priešinga kryptimi. Naujo kelio vadovė pasirinkau šv. Bernadėtą, liudisnę. Nežinau pats kodėl ją, o ne kurį kitą šventąjį. Prašiau, kad ji per Dievo Motiną man padėtų.

Pradėjau daug skaityti, ypač evangelijas, „Apaštalių darbus“ ir jų laiškus. Didžiausią paskatą man davė šv. Pavolo žodžiais: „Jei Kristus neprisikėlė, tai mūsų skelbimas yra tuščias. Tuščias ir mūsų tikėjimas. Tuomet būtų rasta, kad mes esame netikri Dievo liudytojai, nes liudijame prieš Dievą, kad jis prikėlė Kristų, kurio neprikėlė“ (1 Kor. 15, 14-15).

Kristaus prisikėlimo klausimas man ypatingai rūpėjo. Nors viską priėmiau ir tikėjau, bet buvo likę savotiško netikrumo. O gal, kaip skelbė kaikiurę protestantai ir netikintieji, ypač prancūzų rašytojai 19 amžiuje, — gal buvo kokia apgaulė dėl Kristaus prisikėlimo: gal jo kūnas buvo tik paslėptas? Ėmiau aiškintis šiuo būdu, pats vienas.

(Bus daugiau)

Kultūrinėje veikloje

„NIDOS“ KNYGŲ KLUBO Londone senasis planas baigiasi kan. M. Vaitkaus atsiminimų II tomu ir R. Spalio novelių rinkiniu. Numatomas išleisti „Sukio“ atsiminimų I ir II tomai, somybės kovų „Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai“, J. Krūminio romanas „Seštasis medis“, P. Tarulio romanas, Kazio Almeno novelių rinkinys „Bėgiai“, M. Vaitkaus atsiminimai „Siaurės žvaigždė“, H. Nagio literatūrinio straipsnių rinkinys „Langai į šaurę“, K. Vaitkevičiaus novelių rinkinys, P. Andriusio naujas romanas, R. Spalio linksmi pasakojimai, K. Pažaraus naujas romanas, F. Neveravičiaus verstasis Orwelio romanas „1984“ ir K. Barono novelių rinkinys.

JAV KULTŪROS FONDAS per 7 metus LE švietimo tarybos pagalba išleido 3 vadovėlius šeštad. mokykloms, vieną mokykloje veikia ir du kompl. VI. Jakubėno kūrinių sąsiuvinus. Be to, nuo 1958 m. leidžia trimėseninį periodinį bendrinės kalbos laikraštį „Gimtoji kalba“. Vadovėliai — S. Jonynienės „Lietuvos laukai“, A. Tyruolis „Ten, kur Nemunas banguoja“ ir J. Placū „Gintaras“. Mokslo veikalas — a.a. prof. V. Biržiškos „Aleksandrynas“ I t.; II t. jau įpusėtas spausdinimo, o III t. pat atiduotas rinktyklon. Spausdinama dail. V. Petravičiaus „Gulbės karaliaus patį“, iliustruota liaudies pasaka mažiesiems.

DAIL. BRONIS MURINAS Čikagos West Suburban Artist Guild dailės parodoje už akvarelinę tapybą gavo I premiją. Ta proga „The Herald“ įsijėdė mūsų dailininko nuotrauką ir aprašymą, įvertinanti jo kūrybą.

J. KARVELIS, Čikagoje, rimtai įdėmą Vaizganto raštų išleidimo klausimą. Jis planuoja leisti visus Vaizganto raštus, kurio susidarytį apie 20 tomų. Būtų leidžiama prenumeratos būdu.

„LIETUVIŲ DIENŲ“ leidykla, vad. A. Skirius, planuoja išleisti Maironio raštus, į kuriuos pirmoje vietoje įeity visą grožinę kūrybą: lyriką, poemos ir dramų. Atskiriems tomams redaguoti kviečiami atskiri redaktoriai.

Filosofo žvilgsnis

QUO VADIS, PASAULI? I.

DR. ANTANAS MUSTEIKIS

Ryškesniai dvidešimtojo amžiaus mąstytojai — mokslininkai bei filosofai, — įieskoję prasmės bei linkmės didžiuliosiose socialiniuose kitimuose, yra O. Spengleris, A. Toynbee, P. Sorokinas ir A. Weberis. Retas istorinius kitičius studijuojas nėra girdėjęs pirmojo veikalą — „Vakaru žlugimas“. To negalima pasakyti apie kitą vokiečių — Alfredą Weberį, kuris nemažai parašė ir vis tokiu stiliumi bei terminologija, kad patys vokiečiai norėtų jį išsiversti iš... vokiečių kalba.

Populiarusis Spengleris žengiant į dvidešimtojo amžių, optimistiškoji pažūra ir istorijos vyksmą bei kultūros ir civilizacijos plėtotę užleido vietą proziškesnei. Imama cituoti duomenys, prieštaraujant žmonių pažangai. Esą jau negalima įrodyti, kad mūsų amžius geresnis nei ankstesnieji, jau nekalbant apie tai, kad jokia tiesi linija nevada mūsų ir paklesnių rytojų. Didysis karas stipriai apgriovė optimistinę evoliucijos teoriją. Karo pabaigoje tai ryškiausiai pajuto nugalėtojų tautų atstovai vokiečiai Osvaldas Spengleris, kurio „Vakaru žlugimas“ buvo populiariausia jaunošios kartos knyga (I tomas pasirodė 1918, o abu tomai 1922-23 m.). Jo patrauklumas masėse gal dar ir tuo paaiškinamas, kad jis nebuvo pripažintas moksline, o tik gimnazijos mokykla.

Nusiminimo ženkle. Kai vėlesniai — Toynbee ir Sorokinas mokojo vertinti ir derinti pozityvistinį priėjimą prie problemų su filosofiniu priėjimu, Spengleris griežtai atsisakė nuo pozityvizmo ir matematizmo dėsnių tapatinu su negyvybės formomis. Ganta jam yra organiška, o civilizacija mechaniška; pir-

moji yra išreiškiama vaizdu arba simboliu, o antroji — formule arba sistema; pirmoji yra paremta chronologija, antroji — matematiniais skaičiumi; pirmajai tinka priekastingumo ir erdvės logikos sąvokos, antrajai — likimo ir laiko logikos sąvokos. Tad visuomenės, kultūros bei istorijos faktams apspęsti yra reikalinga tik tai chronologija ir likimo idėja. O pozityvistinės metodas tinka tik daiktų paviršiui ir pojūčių pasauliui atvaizduoti.

Deja, žmonių istorijoje Spengleris nesuranda jokios prasmės. Jis kritikuoja ir įprastą istorijos skirstymą į senovės, vidurinių amžių ir naujųjų laikų laikotarpius, nes jis klaidina ir nėra prasmingas. Tačiau autorius pabrėžia paskirų kultūrų gyvenimo istorijas. O tokių kultūrų pagrindinę žymę jis randa bendrinėse pasaulėžiūrose.

Ketvertas atmainų

Spengleris tikina, kad kiekviena tikra kultūra turi nuosavą stilių, kuris nesuvedamas į betkurių kitos kultūros stilių. Kaip žurnalistas, apsišarvavęs taikliais ir sklandžiais žodžiais, Spengleris išpūdingai apibūdina keletą kultūrų. Pavyzdžiui, klasinės kultūros simbolis esanti nuoga statula, arabų bazilika, o Vakaru (faustiškoji) — instrumentinė muzika ir augštoji matematika. Kultūra esanti lyg koks organizmas. Ji ir kintanti kaip asmenys. Žmogaus augimas bei brendimas yra skirstomas į keturis laikotarpius: kūdikystės, jaunystės, subrendusio amžiaus ir senatvės. Taip ir kultūra praeinanti keturius kilimo bei kritimo tarpsnius. Kartais Spengleris kitią simboliuozia keturių metų laikų atmainomis — pavasario, vasaros, rudens ir žiemos. Jis taip pat atranda kultūroje įžangą ir pabaigą. Įžanga esanti panaši priešpavasariniam pabudimui, o po ketverto atmainų būtinai pasiekiamas epilogas — pabaiga, kai kultūra tampa mirštančia civilizacija... Tad civilizacija, kaip mirtis po gyvenimo, esanti kiekvienos kultūros pabaiga.

Spengleris sėmėsi duomenų iš aštuonių kultūrų: Egipto, Mezoopotamijos, Indijos, Kinijos, Arabijos klasikinės senovės, Majos, ir Vakaru. Kiekviena kultūra trūkusi maždaug po vieną tūkstantį metų. Vakaru kultūra, Spenglerio manymu, prasidėjusi 9000 m. pr. Kristaus, tad jos mirimas chronologiškai galėjo sutapti su I D. karo pabaiga.

Šiuo metu, jau praūžus II D. karui ir tebesvyruojant kelbiam „aikai pakeltui ir trečiąjį pasaulinį karą, spenglerinio pesimizmo apstu; tik šį kartą jis susijęs su galimu fiziniu žmonių žlugimu. Beje, vėlesnioji pranašų karta nėra tokia pesimistiška. Toynbee ir Sorokino kultūros kitiimai nevalieka žmonių aktyvumą. Pirmojo manymu, mirštančioji civilizacija gali palikti purią dirvą naujajai gimti, o antrojo manymu — kultūra, užbaigusi vieną ciklą jį vėl iš naujo atkartoja.

DAIL. J. SUBACHUS daro lietuvišką 18 pėdų augšio kryžių Jokūbo J. Stuko „vesar“ Long Islande. Kryžius bus pastatytas pasasari. JAV KNYGŲ KLUBO LEIDYKLA išleidusi V. Kudirkos, S. Zabaręto ir kt. lietuvių rašytojų knygas angliskai, numato išleisti V. Krėvės apysaką rinkinį angliskai. Pr. Al.

POETAS BALYS RUKSA, gyv. Toronte, paruošė spaudai naują poezijos rinkinį „Zaliau ir mėlyniau“. Tai trečioji jo knyga. Skaitytojams jis yra pažįstamas iš savo ankstyvesniųjų rinkinių — „Zemės rankose“ ir „Ugnies pardavėjas“. Prieš dešimt metų Toronte buvo daugiau mūza garbinusių asmenų, kurie dabar arba visiškai nutilo arba perėjo į kitas rašymo sritis. Taigi, Rukša pelnytai tenka Toronto poetų paskutinio Mohikano vardas. Tikimės, kad jis, pradėjęs rašyti žaliau ir mėlyniau, išskops ir dar platesnius poezijos horizontus.

LIETUVIŲ GRAFIKŲ DARBAI buvo išstatyti V. Vokietijoje, Freiburge i. Br., parodoje, kurią 1962 m. gruodžio 6-9 d. surengė Baltų dr. J. Vienamė skyriuje buvo išstatyti Pabaltijo žemėlapiai ir miestų vaizdai iš penkių šimtmečių. Ekspozitai buvo atrinkti iš Miuncheno centrinės bibliotekos fondų. Iš lietuvių grafikų buvo išstatyti 53 kūrinių: Augiaus, Dargio, Jonyno, Petravičiaus, Rato, Valiaus, Mikšio, Prano, Viesulo ir Virkau. Ta proga išleistas katalogas su atitinkamu straipsniu apie lietuvių grafiką. Parodoje buvo eksponuoti ir seniausios graviūros su lietuvišku įrašu. Jos rastos Marburge. Vokiečių spauda parodą įvertino labai palankiai. Paroda bus perkelta ir į kitus miestus.

BUVUS BRITANIJOS PREMIJAS IR UZS. R. MIN. EDEN, dabar — lordas Avon, paskelbė savo atsiminimus „Facing the Dictators“. Juose minima ir Lietuva ryšium su Klaipėdos atplėsimu Hitlerio laikais.

BERTELSMANO ENCIKLOPEDIJOS 1962 m. laidoje aprašoma ir Lietuva keliuose vietose. Specialiai apie Lietuvą rašoma 1079 skiltyje.

LATVIŲ RASYTOJAI Z. MAURINAI 1962 m. gruodžio 15 d. sukako 65 m. amž. Nuo II D. karo pabaigos Z. Maurina dėsto Uppsaloje unte Švedijoje. Ji yra studijavusi Heidelbergo, Florencijoje, Vienoje ir Paryžiuje. Jos esąsai apie Nietzsche, Paskali, Dostojevskį įvertino žymieji rašytojai Carossa, Romain Rolland. Po karo į vokiečių kalbą išversti trys jos veikalai. E.

VILNIUJE, AKTORIŲ NAMUOSE, buvo surengta M.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
\$16,900 pilna kaina, gražus rūpių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. artai susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR — WINDERMERE
\$3,900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos sildymas, dideli kambariai. Pilna kaina \$17,500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hard-ware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
\$2,500 įmokėti, plus prekės ir inventoriaus. Vieniškasis metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klientūra. Pilna kaina \$28,000, viena skola balansui. Lengvos išimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
\$10,500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

B. SAKALAS
Darbo tel. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410
P.S. Jeigu kareis nerastumėte šiam skelbime sau tinkamą namą ar būstą, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS
Krepšinio rungtynės praėjusių metų draugystės rungtynėse laimėjo prieš YWCA žaidėjas 43:23. Žaidė: Krassauskaitė 7, Alkuskaitė 12, Balšienė 18, Zolpė 8, Supronaitė 2, Rutkauskaitė 1.
Sekantios rungtynės: sausio 6 d., 3 val. p.p. Loretto m-lj mergaitės C žaidžia CYO pirmenybių rungtynes su Corpus Christi. Sausio 7 d. 7.30 v.v. Humberdale m-lj Vyčio vyrai žaidžia Church lygos pirmenybių rungtynes su Mimico. Sausio 8 d. 8.45 v.v. Deer Park m-lj TLB pirmenybių rungtynėse Vyčio moterys žaidžia su Aušra.
Sausio 10 d. 7 v.v. Givens m-lj mergaitės B žaidžia CYO lygos pirmenybių rungtynes su Corpus Christi.
Mūsų rėmėjams: J. Stradui (Guelph, Ont.), J. Margui ir V. Akelaičui, ūniuosirdiai dėkojame. A. S.

HAMILTONO KOVO ŽINIOS
Krepšinis. — Mergaitės miesto lygoje pasiekė antrą laimėjimą, įveikė mums Delta 11:7 rezultatu. Kovo žaidėjos: Vaitonaitė 4, Kybartaitė 3, Tuomaitė 2, Stanevičiūtė, Domeikaitė, Kaminskaitė, Arštikiūtė, Jonkaitė, Adurskaitė, Pyragiūtė.
Jauniai be didelio vargo laimėjo prieš St. Joseph parapiją 75:24. Žaidė: Vimerškis 26, Meškauskas 26, Blekai-

Sportas Lietuvoje
Lietuvos sporto tarybos prezidentas įvykdyto kuno kultūros mokytų, kad 75-80% vidurinių mokyklų mokinių, 85-90% technikos mokyklų mokinių ir 75-85% studentų aktyviai įsijungtų į sportinį judėjimą.
Zalgirio dr-jos sporto rūmai buvo atidaryti Kaune, Tunelio gatvėje.
Lietuvos krepšinio A klasės pirmenybės prasidėjo lapkričio viduryje. Pirmenybės suskirstytos į tris zonas: Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus. Klaipėdos ir Vilniaus zonos dalyvauja po 6 vyrų ir moterų komandas, o Kauno zonoje 11 vyrų ir 8 moterų komandų. Zonų varžybos vykdomos dviem ratais. Vilniaus ir Klaipėdos zonų po dvi komandas, o Kauno 4 komandų sudarys finalinę 8 komandų grupę, kuri išaiskins nugalėtojus. G.

GERIAUSIŲ PASAULIO ATLETŲ LAIMĖJIMAI
Pateiktame trijų geriausių pasaulio sportininkų pasiekimus 1962 m.
100 m. bėgimas: Hayes — JAV — 10,1 sek., Zielinski — Lenkija — 10,2 sek., Foik — Lenkija — 10,2 sek.
200 m.: Drayton — JAV — 20,5 sek. — pasaulio rekordas, Haas — JAV — 20,6 sek., Jones — JAV — 20,6 sek.
400 m.: Williams — JAV — 45,5 sek., Brightwell — Britanija — 45,6 sek., Plummer — JAV 45,7 sek.
800 m.: Snell — N. Zeland. — 1:44,3 min. — pasaulio rekordas, Siebert — JAV 1:46,3 min., Dupree — JAV — 1:46,8 min.
1500 m.: Jazy — Prancūzija — 3:38,3 min., Snell — N.Z. — 3:39,3 min., Beatty — JAV — 3:39,4 min.
5000 m.: Halberg — N.Z. — 13:38,4 min., Kidd — Kanada — 13:43,8 min., Beatty — JAV — 13:45,0 min.
110 m. su kliūtimis: Tarr — JAV — 13,3 sek., Jones — JAV — 13,4 sek., Washington — JAV 13,7 sek.
400 m. su kliūtimis: Morale — Italija — 49,2 sek. — pasaulio rekordas, Tarr — JAV — 50,0 sek., Atterberry — JAV — 50,2 sek.
3000 m. su kliūtimis: Roelants — Belgija — 8:32,6 min., Buhl — Vokietija — 8:35,4 min., Jevdomikov — SS — 8:35,8 min. (B.d.) K. B.

Lengvoji atletika — sporto karalienė
Sporto karalienės — lengvosios atletikos sezonas užbaigtas Britų Bendruomenės žaidynėmis Australijoje. Tad pradėjus naujus metus, praradę meti žvilgsnį į praėjusią sezoną.
Reikia pripažinti, kad 1962 m. buvo gan geri pasaulio lengvoji atletikai, gal geresni už 1961 m. Apie tai aiškiai pasako geriausių „desimtukų“ pasekmės, viso pasaulio sporto korespondentų sudarytas geriausių pasaulio sportininkų sąrašas, kuriame 20 atstovų tarpe randamos net dešimtys lengvatečių pavardės. Geriausių pasaulio sportininkų išrinktas rusas V. Brumelis, išskyles į augstį 2,27 m. toliau — trečioji vieta — naujajam žaidėjui P. Snell, penktas — suomis Nikula, aštuntas — prancūzas Jazy ir t.t.
Kol kas pasaulio lengvojoje atletikoje pirmuoju smuiku groja JAV sportininkai. Sakau „kol kas“, nes jiems ant kulnų „lėta“ vokiečiai, lenkai, o ypač Sov. Sąjungos lengvatečiai, kurie būdami valstybės tarnautojai — profesionalai, vis labiau skverbiasi į ankštinį nepajudinamą amerikiečių tvirtovę (šaukiami ir iš dalies metimai).
Tiesa, Sov. Sąjungos atstieklis ne visur reikia paskirti rusams, nes 1962 m. sąrašeose gan stipriai pasireiškia pabaltijiečiai, ypač lietuviai ir latviai. Tačiau pažinti ir rankas V. Vokietijos sporto žurnalas „Kicker“ pamatysime, kad prie pabaltijiečių pavardžių pridėtos USSR raidės. Negalima laikraščio kaltinti — jis žinias gavo iš tarptautinės lengvosios atletikos sąjungos, kuriai visas pasiekimas davė S. S. g. Reiktų nusišypsoti iš vienišio „Sporto“ ir „Tėvynės balsų“, kurie skelbia, kad šandieninis Lietuvos sportas plačiai žinomas tarpt. arenoje, plačiau, kaip Lietuvos sportininkų pasiekimus laikais! Nesamėnėti šiuo atveju atstovauja tik S. Sąjungai ir visiškai visi medaliai ar laimėjimai tenka ne pavergtai Lietuvai, bet tik raudonajai Mekai.

GERIAUSIŲ PASAULIO ATLETŲ LAIMĖJIMAI
Pateiktame trijų geriausių pasaulio sportininkų pasiekimus 1962 m.
100 m. bėgimas: Hayes — JAV — 10,1 sek., Zielinski — Lenkija — 10,2 sek., Foik — Lenkija — 10,2 sek.
200 m.: Drayton — JAV — 20,5 sek. — pasaulio rekordas, Haas — JAV — 20,6 sek., Jones — JAV — 20,6 sek.
400 m.: Williams — JAV — 45,5 sek., Brightwell — Britanija — 45,6 sek., Plummer — JAV 45,7 sek.
800 m.: Snell — N. Zeland. — 1:44,3 min. — pasaulio rekordas, Siebert — JAV 1:46,3 min., Dupree — JAV — 1:46,8 min.
1500 m.: Jazy — Prancūzija — 3:38,3 min., Snell — N.Z. — 3:39,3 min., Beatty — JAV — 3:39,4 min.
5000 m.: Halberg — N.Z. — 13:38,4 min., Kidd — Kanada — 13:43,8 min., Beatty — JAV — 13:45,0 min.
110 m. su kliūtimis: Tarr — JAV — 13,3 sek., Jones — JAV — 13,4 sek., Washington — JAV 13,7 sek.
400 m. su kliūtimis: Morale — Italija — 49,2 sek. — pasaulio rekordas, Tarr — JAV — 50,0 sek., Atterberry — JAV — 50,2 sek.
3000 m. su kliūtimis: Roelants — Belgija — 8:32,6 min., Buhl — Vokietija — 8:35,4 min., Jevdomikov — SS — 8:35,8 min. (B.d.) K. B.

DISNEYLAND KANADOJE
Trys mylios nuo Niagaros krioklio 175 akrų vietovėje išaugs suaugusiems ir vaikams idomybių vieta, kuri žada būti didesnis ir idomesnis už garsiąją Hollywoodo Disneyland. Pradiniamis darbais \$10 mil. skiria Niagaros pagražnimo komitetas. Jau sekanciais metais šv. Patriko dienos bus atidarytas arių kaimas su visomis prasmatybėmis.
Linksmųjų ir idomybių parko planuotojas yra Nat Wincoff, tas pats asmuo, kuris suprojektavo Disneyland. Jam gelbsti Toronto menininkas M. Moffett.
Jau trejose vietose JAV buvo bandyta pakartoti Disneyland, bet subkruptavo. Niagara Falls organizatoriai tikisi turėti pasisekimą, nes krioklį kas metai aplanko 7.500.000 turistų. Disneyland per metus aplanko 5 mil.

Komplimentas
— Ar aš labai pasenau? — po nia klausia sveči.
— Visai ne! Tamsta atrodot kaip šešiolikos metų rožė ...
Geriausią priemonę
— Ką tamsta vartoji kilimų valymui?
— Savo vyra ...

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Extra Realty Ltd.
1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161
Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biiznių. RONCEVALLES — PEARSON. \$4.000 įmokėti, mūro, atskiras, 19 kambarių triplexas, 4 virtuvės ir 4 prausyklos, 2 garažai. Pajamų namas prie St. J. ligoninės. Kaina \$22.000.
HARBORD — BATHURST. \$2.000 įmokėti. Tikras 4 butų namas, 4 virtuvės, 4 prausyklos, nėra garažų, bet daug vietos mašinų pastatymui. \$400 mėn. nuomos. Prašoma kaina \$28.000.
AVENUE RD. — EGLINTON. \$3.000 įmokėti. Graži plytų, atskiras, 6 kambarių, 2 augstų, 2 virt. Garažas. Kaina \$16.000.
CLINTON. \$2.000 įmokėti. Mūro, atskiras, 8 kambarių. Garažas. Prašoma kaina \$13.000.
JANE — BLOOR. \$8.000 įmokėti. Atskiras, mūro, 15 metų senumo, 8 kambarių per 2 augstus namas. Privatus įvažiavimas. Garažas. Prašoma kaina \$24.000.
NEDDELEI SEIMAI BANGALIUKAS. \$3.000 įmokėti, mūro, atskiras, 60 MYLIU NUO TORONTO 150 AKRŲ ŽEMĖS ūkis su visai gerame stovyje trobesiais. Kaina \$12.000.
Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105
Kreipkitės visais reikais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės V. BAČENAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD. 109 Bloor St. W., Toronto 5 WA. 5-5555 Po darbo LE. 3-3027

TORONTO

MOKYKLOS EGLUTE

Seštad. m-ljos tėvų komitetas, vad. p. Seškauskas, gruodžio 23 d. surengė Priskelimo salėje visiems mokiniams ir jų tėvams kalėdinę eglutę. Salė buvo pilna žiūrovų, o scena — vaidintojų. Ta proga jie suvaldino kom. B. Pacevičiaus parašytą ir jo paties režisuotą pjesę „Pasipieščių naktis“. Joje buvo sutelkta daug elementų: choras, nykštukai, angelai, zulkiai, šaltis, vėjas, miškų valdovas, sulego karalaitė ir kt. Tuo būdu buvo įjungta į vaidinimą didokas būrys jaunimo. Vien choristų buvo apie 60. Taigi autoriui, režisieriui, dirigentui ir dekoracijų piešėjui kun. B. Pacevičiui teko ištęti daug ir ilgo triušio. Užtat niekas nenuobodžiavo, nes vaidinimas buvo įdomus, neilgas ir spalvingas savo aparais. Trys geriausi vaidintojai, komisijos sprendimu, gavo premijas: L. Kizaitė, Ed. Zabiela ir K. Strimaitis. Visus gi kitus apdovanojo Kalėdų senis. Tokių laimingųjų buvo daugiau kaip 300. Rengėjų vardu visiems padėkojo tėvų k-to pirm. Seškauskas. Reikia pridurti, kad eglutės rengime dalyvavo visa eilė asmenų, kurie visuomenės liko nepastebėti. Tokių tarpe buvo vaidintojų apdarų paruošėjos — A. Kuolienė, Birgelienė, grumintojos J. Jagėla, apšvietėjas P. Zadvaitis, choro korepetitorius Br. Mackevičius, scenos paruošėjas M. Jarašūnas ir kt. Bv.

JANE — EILEEN
\$2,900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augstus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Artai susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.400.

SWANSEA
\$3,500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandenių alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina \$16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių duplexas. Pilna kaina \$17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po \$100 mėn. Įmokėti \$5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ POBŪVIS — Gruodžio 30 d. Hamiltono moksleiviai ateitininkai, globojami J. Pleino, viešėjo pas Toronto atkus. Per 11 val. Mišias Priskelimo bažnyčioje gaus ateitininkų būrys priėmė komunią. Po Mišių muzikos salėje nuotakingai praėjo apagė ir susirinkimas, kuriame įdomų pasneškę su jaunimu pravedė Toronto kultūrininkas Jonas Gustins. Moksleiviai labai aktyviai dalyvavo diskusijose. Trumpą meninę programą atliko: berniukų duetas iš A. Kryžausko ir R. Danaičio, kurie padainavo dainelę kaip senimas moko jaunimą, o Ald. Bušinskaitė padeklavo komišką poemą apie Adomo vergus, kai atsirado Jėva. Vakare moksl. atkai vėl susirinko ir muzikos salė ir smagiai pasišoko grojant R. Juknevičiaus vedamam orkestrui.

Toronto burmistras dėkoja
N. Metų progai naujais burmistras D. Summerville atsinešė „T2“ ir jį skaitytomis laisla, kuriuo dėkoja lietuviams už paramą: „Be tokios gausios draugų paramos visoj bendruomenėje nebūčiau gavęs tokios balsų daugumos, kurią man davėte išrinkdami mane Toronto burmistru sekančioms dvejiems metams“.

Sv. Jono Kr. parapijos jaunimo choras pr. sekmdienį turėjo savo tradicinį kalėdinį pobūvį parapijos salėje. Choras, vad. kun. B. Pacevičiaus, susirinkusiems tėvams pagiedojo kalėdinį giesmę. Po to visi buvo pavalistę poniu paruoštais skanėstais. Gausūs jo nariai — apie 80 — ir tėvai vos sutūpo prie paruoštų stalų. Tai gražios kolonijos vienetas, vertas ir platesnio dėmesio. Jis kas sekmdienį gieda per 9.30 v. pamaldas ir yra koncertavęs įvairiomis progomis. Choro siela yra kun. B. Pacevičius. Jis galėtų ir daugiau pasiekti, jei visi tėvai stipriai remtų jo pastangas. B.

Inž. K. Dainora ir odontologijos stud. D. Galiauskaitė susitūkė pr. seštadienį šv. Jono Kr. bažnyčioje. Jaunosios namuose surengtos vaivšės dalyvavo gražūs būrys svečių iš Toronto ir St. Catharines. Jaunasis senesni baidė inžinerijos mokslus. Gavo už patį pasiūlymą testą studijas. Jaunosios motina dantistė E. Galiauskienė taip pat studijuoja Halifaxo su-nt-e, o brolis Rimas — mediciną JAV. Vestuvės dalyvavo daug skautiško jaunimo, kuris lietuviškai kalbėjosi ir dainavo. Abi jaunavedžiai yra uolūs skautų veikėjai, inž. Kestutis yra buvęs skautų akadem. pirmininku.

SKAUTŲ S-GOS JUBILEJINE STOVYKLA įvyks 1963 m. liepos 27 — rugpjūčio 11 d. Putname, Conn., Nek. Pr. M. seserijos kongregacijos iruostoje stovyklavietėje. Jubiliejinėje stovykloje iš JAV ir Kanados dalyvaus apie 500-800 skautų ir skaučių.

SKILTININKŲ KURSŲ pradėti 1962 m. gruodžio 27 d. Po teorinės dalies seks iškylos ir praktiniai darbai. Kursus veda prityrę vadovai.

TORONTO SKAUTŲ-ČIU EGLUTĖ — sausio 6 d. Priskelimo salėje, 5 val. p.p. Prašome tėvelius bei skautų rėmėjus šioje eglutėje su vaikais dalyvauti. Eglutė yra ruošama j. skautėm-tam, bebram — udrėtam.

DLK MINDAUGO DR-ŲES skautai sausio 5 d., 1 val. p.p. renkas Priskelimo muzikos studijoje suzeigal. Dalyvavimas būtinas. Draugininkas

SKAUTAI KVIEČIAMI neatidėliojant užsiprenumeruoti „Skautų Aidą“.

TORONTO SKAUTŲ VADOVŲ metinis sakysdys — vasario 23 d., vakare pietūs ir šokiai Royal York viešbutyje. Kas iš liet. vadovų norėtų dalyvauti, prašomi greičiau laiku užregistruoti pas tunto adjutanta.

MALONIAI PRASOME visus skautų-čių tėvelius įsijungti į stovyklavietės fondo vajn. Ši stovyklavietė bus naudojama jūsų vaikų auklėjimui religinėje, tautinėje ir lietuviškoje dvasioje. Prašome prisidėti savo auka ir talkinti vajui pamant aukų lapus iš Vyt. Sendžio, 277 Durie Ave., telef. RO. 2-3583.

ZINIOJE APIE M. SKRINSKIENES ATYKIMĄ iš okup. Lietuvos pr. „T2“ nr. įsibrovė netikslumas rašant apie rožių puokštės įteikimą. Ją iškėlė B. Vaidotienė savo ir vyro vardu. F.

KAS ESI — Bosas ar vadas?
Bosas varo savo valdinius, vadas — patraukia.
Bosas remiasi autoritetu, vadas — gera valia.
Bosas sukelia baimę, vadas uždegia entuziazmą.
Bosas sako „Aš“, vadas kreipiasi „Mes“.
Bosas įsako darbą, vadas nustato tik jo linkmę.
Bosas sako: „Būk čia laiku“, vadas gi atvyksta pirm nustatytu laiku.
Bosas kaltina už nesėkmę, vadas sutvarko nepasisekimus.
Bosas žino kaip yra padaryta, vadas gi rodo kaip padaryti.
Bosas daro darbą nuobodžiu, vadas — maloniu.
Bosas sako „Eik“, vadas — „Eikime“.

VAKARINIAI KURSAI

angliškai naujiesiems kanadiečiams
Mokiniams, baigusiems trijų metų vakarinį kursą, ar turintiems atitinkamą pažymėjimą išleto kurso anglų kalbos ir pilietybės.

REGISTRACIJOS DATA —
1963 m. sausio 8 d.
nuo 7.30 iki 9.30 val. vakarais

PAMOKŲ IR REGISTRACIJOS VIETA —
KENT SENIOR PUBLIC SCHOOL
980 DUFFERIN STREET
Registracijos mokeskis — \$2.50.

Z. S. PHIMISTER,
Director of Education

Nauja radijo programa apie Kanadą

Radijo programų serija „Basic Canada“ nagrinės pagrindines Kanados institucijas bei nušviečia Kanados gyvenimą asmenims, kurie nori dalyvauti kito krašto gyvenime. Ši programa bus vedama Paul Foxo pasikabėjimų forma su iliustracijomis. Po to seks grupinė diskusija dalyvaujant naujai atvykusiems ir čia gimusiems kanadiečiams. Paul Fox, M.A., Ph.D. yra politinių mokslų docentas Toronto un-te ir yra plačiai žinomas kaip rašytojas, redaktorius ir radijo komentatorius.

Si serija, susidedanti iš 14 atskirų programų, bus transliuojama per CJBC Toronto stotį banga 860 kiekvieną penktadienį nuo 7 iki 9 val. v. Transliacija prasidės sausio 4 d., 1963 m. Programa specialiai paruošta „The Learning Stage“, padedant „Canadian Scene“ ir Kanados Suvaugusių švietimo sąjungai.

Temos:
Sausio 4 — Kas yra kanadiečiai?

Sausio 11 — Geografijos įtaka.
Sausio 18 — Ekonomija ir nepriklausomybė.
Sausio 25 — Kanadiečių teisės.
Vasario 1 — Balsavimas — atstovaujamoji sistema.
Vasario 8 — Politinės partijos ir kaip jos veikia.
Vasario 15 — Federacinė sistema.
Vasario 22 — Sistemos valdas — kabinetas.
Kovo 1 — Žemieji rūmai ir provincijų seimai.
Kovo 8 — Senatas: vaidmuo ir pareigos.
Kovo 15 — Valdinė tarnyba ir biurokratinės problemos.
Kovo 22 — Karūna ir Britų Bendruomenė.
Kovo 29 — Įstatymai ir teisinė sistema.
Balandžio 5 — Spauda, viešoji nuomonė ir itaigiančios grupės.
Transliuojama penktadieniais nuo 7 val. vakaro. Can. Scene

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŽINIOS
SIAME „T2“ NR. YRA JAUNIMO SKYRIUS — „Jaunimo aktualijos“. Žiūr. 3 psl. Nagrinėjamos aktualios mūsų jaunimo problemos. Skyrių veda mokykl. Petras Balčiūnas, dirbąs su kanadiečių jaunimu. Kviečiame visus jaunuosius rašyti tam skyriui savo pastabas — kas jame patinka ir kas nepatinka. Duokite pasiūlymų: apie ką turėtų būti ten rašoma ir rašykite patys savo straipsnius. Nebijokite klaidų — jos bus pataisytos. Laiškus siųskite: „Tėviškes Žiburias“, Jaunimo aktualijos, 941 Dundas St. W., Toronto 2, Ont.

STUDENTŲ BUSTINĖS įrengimui tar aukoję: St. Kęstai — sofa, J. Tamulioniai — sofa ir šaldytuva, K. Sielkiai — sofa, P. Reginienė — fotelį, J. Rinkūnienė — langams užuolaidas, P. Čižikienė — tvirtiną lėkštį. Radijo televizijos prekybininkas A. Čižikas paskolino radijo aparatą ir patefona. Pinigais aukoję: S. D. Kavaliuskienė; po S. D. A. Užpūnė, M. Tamulionienė; po S. D. B. Barcevičienė, P. Jurkšaitis, J. Bakšys, I. Azeikaitė, inž. V. Siciūnas. Ačiū visiems. TLSS v-ba

STUDENTŲ BUSTINĖS IRENGIMAS BAIGIAMAS. — Dar keli liet. menininkai yra padėję padovanoti savo kūrinius. Jau turima: 5 drožiniai P. Misičevičiaus, 2 — Dagio. Būstinė per visus laisvalaikius pilna studentijos. Per Kalėdų šventes buvo eglutės pobūvis, kur buvo pasiklausyta gražios muzikos, pasiškota.

AGR. BAČENAS ir DR. BAČENIENE Woodstock apyl. turi tabako ūkį. Jų sūnus Algis, 13 klases mokinys yra vietinės gimnazijos futbolio žvaigždė. Algis ateinančių rudienį žada atvykti studijuoti į Toronto un-tą odontologijos.

LAIKAS VISIEMS 13 skyriaus mokiniams apsispresti ką studijuos uni-

LIETUVIŲ SKAUTŲ VEIKLA
LIET. SKAUTŲ S-GOS JUBILEJINE STOVYKLA įvyks 1963 m. liepos 27 — rugpjūčio 11 d. Putname, Conn., Nek. Pr. M. seserijos kongregacijos iruostoje stovyklavietėje. Jubiliejinėje stovykloje iš JAV ir Kanados dalyvaus apie 500-800 skautų ir skaučių.

SKILTININKŲ KURSŲ pradėti 1962 m. gruodžio 27 d. Po teorinės dalies seks iškylos ir praktiniai darbai. Kursus veda prityrę vadovai.

TORONTO SKAUTŲ-ČIU EGLUTĖ — sausio 6 d. Priskelimo salėje, 5 val. p.p. Prašome tėvelius bei skautų rėmėjus šioje eglutėje su vaikais dalyvauti. Eglutė yra ruošama j. skautėm-tam, bebram — udrėtam.

DLK MINDAUGO DR-ŲES skautai sausio 5 d., 1 val. p.p. renkas Priskelimo muzikos studijoje suzeigal. Dalyvavimas būtinas. Draugininkas

SKAUTAI KVIEČIAMI neatidėliojant užsiprenumeruoti „Skautų Aidą“.

TORONTO SKAUTŲ VADOVŲ metinis sakysdys — vasario 23 d., vakare pietūs ir šokiai Royal York viešbutyje. Kas iš liet. vadovų norėtų dalyvauti, prašomi greičiau laiku užregistruoti pas tunto adjutanta.

MALONIAI PRASOME visus skautų-čių tėvelius įsijungti į stovyklavietės fondo vajn. Ši stovyklavietė bus naudojama jūsų vaikų auklėjimui religinėje, tautinėje ir lietuviškoje dvasioje. Prašome prisidėti savo auka ir talkinti vajui pamant aukų lapus iš Vyt. Sendžio, 277 Durie Ave., telef. RO. 2-3583.

ZINIOJE APIE M. SKRINSKIENES ATYKIMĄ iš okup. Lietuvos pr. „T2“ nr. įsibrovė netikslumas rašant apie rožių puokštės įteikimą. Ją iškėlė B. Vaidotienė savo ir vyro vardu. F.

KAS ESI — Bosas ar vadas?
Bosas varo savo valdinius, vadas — patraukia.
Bosas remiasi autoritetu, vadas — gera valia.
Bosas sukelia baimę, vadas uždegia entuziazmą.
Bosas sako „Aš“, vadas kreipiasi „Mes“.
Bosas įsako darbą, vadas nustato tik jo linkmę.
Bosas sako: „Būk čia laiku“, vadas gi atvyksta pirm nustatytu laiku.
Bosas kaltina už nesėkmę, vadas sutvarko nepasisekimus.
Bosas žino kaip yra padaryta, vadas gi rodo kaip padaryti.
Bosas daro darbą nuobodžiu, vadas — maloniu.
Bosas sako „Eik“, vadas — „Eikime“.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas mieste, prieinama kaina. Visi baldai apdrausti. Broliai SODONIAL. 124 GRACE ST., Toronto Tel. LE. 4-8390

Atsivež

PROGRESS Real Estate Limited

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286
(prie Gladstone Ave.)

Geriausia dovana visai šeimai, tai nuosavas namas!

RUNNYMEDE — ANNETTE, 7 k., mūr., 2 virt., 4 kamb., pirmame aukšte, naujas sild., did. kiemas, garažas. Prašo \$2.000 įmok. Parduos už \$15.000.

HIGH PARK BLVD. — RONCESVALLES, 6 did. kamb., mūr., mod. virt., alyva sild., vieta garažiui. Vienas murgičius. \$2.500 įmok. Prašoma kaina \$15.500.

GLENLAKE — DUNDAS ST. 8 gražus kamb. per du augstus, mūr., atsk., 2 virt., 2 vonios, naujas alyvos sild., vieta garažiui, priv. įvaz. \$3.000 įmok., Parduos už \$18.500.

HUMBERSIDE AVE. — EVELYN, 7 kamb., atsk. rūpių plytų, geras išplanavimas, priv. įvaz., garažas, su \$5.000 įmok., prašoma kaina \$19.500.

OSSINGTON — DAVENPORT, 9 k., per du augstus, mūr., atsk. namas. Naujas vand. alyva sild., du gražūs butai, 3 garažai su plačiu įvaz. Tik \$3.000 įmok. Prašoma kaina \$18.500.

JANE ST. — ST. JOHNS RD. 5 k., mūr. bungalovas, 2 kamb., rūsyje. Skubus pard. Sav. pirkto kita nama. Vertas apžiūrėti, nes prašo tik \$15.500 ir \$3.000 įmokėti.

BLOOR — GLENLAKE, 11 kamb., atsk., rūpių pl., modernus originalus duplexas. Did. kamb., idealus gyventi ir nuomoti. 4 garažai ir privatus įvaz. \$4.000 įmok. Prašoma kaina \$25.000.

BLOOR — BATHURST, 8 kamb., mūr., 3 virt., alyva sild., vienas 10-čiai metų įmok. Parduos už \$15.000 ir \$3.000 įmok.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Telef. LE. 4-9286. Namų — RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų: V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT.
Ištaigos tel. Wasaga Beach 201 Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas — murgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuviai LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

71 BEATY AVE. TORONTO TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paūm ir pristatū i namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varomas. Sutaisau iširusius gaus ir pradedant kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISU RUSIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lissauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvius profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvieną laiką LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisom televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritrys specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. garage

314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631
Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor Street West.

VISI MASINU REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIKAMI
PIGIAU LIETUVISKAME V.S. GARAZE. Sav. V. STRIMAITIS

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.
Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas 247-3418

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISU RUSIŲ ŠILDYMAS IR IVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Skaitytojai pasisako

POLITINĖ — SROVINĖ SPAUDA

Ryšių su spauda pasirodžiusiomis pastaboms apie II Liet. kultūros kongreso spaudos sekcijos aprašymą "T2" 1962 m. lapkričio 29 d. laidoje, kur buvo suabejota red. J. Kardelio prisikurti tvirtinimu, "T2" redakcija, neturėdama paskaitų tekstų, kreipėsi į red. J. Kardelį, prašydamą atsiųsti paaiškinimą raštu. Iš jo matyti, kad red. J. Kardelis nesiūlė palaikyti srovinių politinę spaudą. Netikslumas įsibrovė per korespondentų skubėjimą. Štai to rašto tekstas:

"Did. Gerb. "Tėviškės žiburių"

Rašant apie II Liet. Kultūros Kongreso Spaudos sekciją, kurioje buvo perskaitytos mano pranešimas, "Tėviškės žiburiuose" buvo parašyta: "... J. Kardelis pasiūlymas palaikyti srovinių politinę spaudą — neįprastinis". Iš to sekta, kad J. Kardelis siūlė palaikyti srovinių politinę spaudą. Tikrumoje gi buvo visiškai atvirkščiai.

Mano pranešime štai kaip buvo pasakyta: "... noriu atkreipti dėmesį į Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento, J. Kennedy, toleranciją perdutąjį visai žmonių kalbą, kurioje jis įtaigojo epochinės reikšmės būtinumą: atsiskaityti valstybės dalies suverenumo bendrųjų žmonių reikalų labui. Aš esu įsitikinęs, kad mūsų iš Lietuvos atsivertęs srovinių nuotaukis ir tendencijos išsiviję neturi realios prasmės. Šia prasme čia mums tenka nugalėti tikrai totalistinės užmačias. Jos tikrai mums gali skirti. Tačiau ir ši skirtuma tramdykime. Bent, kaip sako J. Kennedy, atsiskaitykime dalies savo siekių visus tautos bei Lietuvos labui".

Tamstai, Gerb. Redaktoriai, būsiu dėkingas, kad vardan objektyvius tiesos, bus paskelbtas šis laiškelis "Tėviškės žiburiuose". Reikiu Tamstai pagarbą. "Nepriklausomoms Lietuvos" red. J. Kardelis

SEIMŲ SUJUNGIMAS

Vienas "T2" skaitytojas atsiuntė redakcijai privataus pobūdžio laiška, kurio ištraukas perduodame visiems skaitytojams. — Red.

"Jūsų vedamas 'Imigracijos Ministerių' yra vienas aktualiausių ir rimčiausių ir humaniškausių straipsnių galis rasti pritarimo netik pabaltiečių spaudoje, bet ir anglų ir tarptautinių spaudoje".

"Šiuo reikalu reikėtų kreiptis netik į imigracijos ir užsienio reikalų ministerius, bet ir į parlamentą atstovus, augstus dvasiškus, tarptautines moterų ir žmogaus teisių draugijas prie Jungtinių Tautų".

Pasakojant apie rusišką priespaudą niekas taip neįtikina "anglikų", kaip pavyzdys, kad po 20 metų žmonos neišleidia pas vyrą, kai net karo belaisviai, kovoję prieš rusus, jau seniai savo seimose gyvena".

"R. Kryžius padeda visiems prašantiems užpildyti dokumentus, persiunčia juos į Rusiją informacijai apie asmenis ir prašo rusų atitinkamas ištaigas pagelbėti. Vietos respublikų milicija (pasų sk.) svarsto prašymą, bet paprastai būna neigiamas atsakymas, nes nėra juridinio jiems pagrindo (?); jiems tik vienas kelio galas — "tegrįžta, klūcių nėra".

"Rusų vyriausybė yra sudariusi sutartis su V. Vokietija, Lenkija, Švedija ir Prancūzija dėl karo atskirtų asmenų perkeltimo. Jų išleistas taisyklės galėtų būti pradžia pasikabėjimams rašti išėti".

Pavienių asmenų prašymas nepasiekia Chruščiovo, jei yra siunčiamas ne per įtakingus asmenis".

"Imigracijos departamentas turi užsaldytų bylų (kas ketveri metai prašymus sunaikina ir vėl turi prašyti iš naujo). Surenka net kelionei apmokėti pinigų ir ragina į atstovybę (Lietuvai?) kreiptis prašančiam, o kai kreipiamasi, gauna atsakymą: "jei gausi leidimą išvykti, klūcių nedarysim". Atrodo, tuo ir baigiasi konsuli darbas.

Rusišką galvoseną šiuo klausimu yra išdėstyta knygoje "International Law", Academy of Sciences of USSR, Foreign Languages Publishing House.

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

International Driving School

WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važinavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINU TECHNIKAS

A. BRICKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygiavimus. Perka ir parduoda naudotas pijaninus. Telefonas EM. 4-8757.

Moscow, Kanadoj jos kaina \$2.60.

"Tikiuosi, kad jūsų pastangos ras konkrečias veikimo formas ir nepasitiks tik šauksmu tyruose".

SVEIKINTINAS TIESOS ŽODIS

"T2" 1962 m. 49 nr. vedamajame buvo iškelta gana svarbi problema: sujungimas karo išskirtų seimų. Karas jau seniai baigėsi, o žaidžios dar neišgydytos. Seimos išdraskytos, sovietų kankinamos. Visokios tarptautinės chartos pamintos po kėjom. Yra Jungtinės Tautos, kuriose galima iškelti ir viešumą visus žmogaus išniekinimus ir Vakarų pasaulio valstybės turėtų iškelti karo išskirtų seimų problemas.

Netik valstybių vyrai, bet ir religinių bendruomenių vyrai turėtų padaryti. Gi tremtinių organizacijos turėtų kreiptis masiniais laiškais, protestais. Tęgti žino šio krašto žmonės nuogai tiesą. Kartu priminkime, kad ir Vakarų pasaulio didžiosios tautos to pat susilaukė, jei laiku komunistams kuzdžio neparodys.

Siūlyčiau minėtą "T2" straipsnį išvesti ir pasiųsti Kanados vyriausybei. J. K-is

Red. — Otavos vyriausybė svetimų kalbų vertėjų tarpe turi ir vieną lietuvi. Tikimės, kad tas straipsnis nepateis nepastebėtas.

MOKOSI GIMTOSIOS KALBOS

Emigrantų vaikai, kurie neturėjo progos savo gimtosios kalbos gerai išmokti, baigė mokslius rūpinasi ja išmokti. Man pasakojė Ontario mln. J. Yaremko, kad jis, baigęs advokato mokslius, pradėjęs pagrindinius mokytis ukrainiečių kalbos. Panašiai daro ir pernai baigęs Toronto un-tą lietuvis; gyvenamas Kanados vakaruose, dabar ima raštu lietuvių kalbos pamokas iš Čikagos lituanistinio instituto. Jis nori gerai išmokti savo gimtąją kalbą. Kilnus pavyzdys. J. Ka.

KODEL KANADIČIAI SPECIALISTAI EMIGRUOJA Į JAV?

Kodėl Kanadoj nekreipiamas dėmesys, kad visas jaunimas, siekiantis augštojo mokslo, gautų atitinkamas vietas? Gal tai dar kolonijū švietimo politika tebetiesama? Valstybės ir savivaldybės tarnybas užpildo iš metropolijos atvykę britai. Sakysime, jū ir dabar Toronto savivaldybės įstaigose yra virš 50%. Tas pats yra ir su valstybinėmis tarnybomis.

Didelis skaičius Kanadoje baigusiu augštuosius mokslus išvyksta į JAV. Per 10 metų išvyko jų virš 3000 inžinierių. Aplamai daug specialistų išvyksta į JAV. Per 1961 m. išvyko apie 50.000 kanadičių įvairiausių specialistų. Išvykusiųjų skaičiuje yra ir lietuvių.

Iš baigusiuju Toronto un-tą trys inžinieriai: V. Mikenas, K. Dainora, J. Vėlyvis, kurie ten gavo gerus darbus ir testia studijas.

Atrodo, dar ilgai Kanados augstasis vietas užpildys britai, baigę mokslus Europoj. Mūsų vaikams reikės tenkinis antraeilėmis vietomis, išskyrus laisvasias profesijas ir laisvąsias atvejus. J. Kirvis

Amerikiečiai pirmąjį Nobelio premijose

Nuo Nobelio premijos įsteigimo 1901 m. daugiausia ją įvairiose srityse yra laimėję amerikiečiai — 52. Vokietija — 45, Britanija — 41 ir Prancūzija — 17.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS

1962 metų MODELIAI

yra išstatyti abiejose krautuvėse, nupirkti 5 fabrikų visi baldai

ir parduodami

labai nupigintomis kainomis.

Didelis pasirinkimas.

Geriausią progą išigyti naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus. Kvietiname visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.

Roca 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto, (artai Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: Telef. namų: WA. 4-9501. BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS

Elektros

kontraktoriaus

Visų rūšių elektros įrengimai ir patalysimai.

Tel. RO. 7-9947

24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130 (prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Sav. Ant. Paškevičius

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

menė. Tuo būdu buvo parodyta Katangos prez. Combei, kad JAV remia jo pretenzijas. Be to, Katangos atstovas Struelens buvo išprasytas iš JAV su dviejų savaitių ultimatumu.

JT kariniai daliniai po neilgų kovų Katangos prov. sostinėj Elizabethville užėmė svarbiuosius pastatus, pašalinio barikadas, o katangiečių kariniai daliniai panikoję pasitraukė iš sostinės į miškingas apylinkes, palikę tankus ir kt. sunkiuosius ginklus. Katangos vyriausybės šefas Combe su savo ministrais irgi pabėgo iš sostinės. Combe prisiglaudė P. Rodezijoje, kur pareiškė, kad katangiečiai pasiryžę nepasiduoti jokiai prievartai ir geriau mirsia, bet nepasiduosia. JT kariniai daliniai perėmė Elizabethville miestą tvarkymą. Jie taip pat kontroliuoja 12 mylių sritį apie miestą. JT gen. sek. U. Thant pranešė, kad kariniai veiksmai Katangoje baigti ir Combe su savo ministrais gali grįžti atgal. Jeigu tokia būkle nusistovės, Katangos įjungimas į Kongą bus užtikrintas. Galimos yra betgi ir naujos komplikacijos.

INDIJOS - KINIJOS KARAS.

Raud. Kinija jau padarė sienų sutartis su Pakistanu ir Kraštine Mongolija ir telkia Afrikos - Azijos kraštų diplomatinę paramą. Indija, vėrčiama JAV ir Britanijos, pradėjo derybas dėl Kašmiro su Pakistanu, kuris protestuoja prieš vakariečių karinę paramą Indijai. Derybose Pakistanas, remdamasis JT 1949 m. rekomendacija, reikalauja plebiscito Kašmire, nes mano, kad dauguma mahometonų busuos už Pakistaną — mahometonų kraštą, o Indija tvirtina, kad Kašmirus yra Indijos dalis. Amerikiečiams rūpi tas dvi provokacietiškas valstybes su taikinti ir sustiprinti Indijos poziciją. Nassau pasitarime prez. Kennedy su premjeru Macmillanu sutarė teikti Indijai karinę pagalbą už \$120 mil.

Niujorkas. — Savaitr. "Time" žymiausia 1962 m. vyru paskelbė popiežių Joną XXIII. Esą jis davęs pasauliui tai, ko negali duoti nei mokslas, nei diplomatija, būtent, jausmą vieningo pasaulio kaip vieningos šeimos.

Londonas. — Konservatorių laikraštis "Daily Express" paskelbė N. Chruščiovo kalbos augšč. sovietų pilna tekstą 4 puslapiuose ir už tai gavo iš Maskvos \$60.000. Sako "pinigai nedvokia". Tai neovimas įvykis, rodąs britų politikos beprincipiškumą.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie How-

ard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Seštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

KAS PO ADENAUERIO?

Zurnalas "Spiegel" afėra sukrėtė V. Vokietijos vyriausybę ir priartino ūkio min. L. Erhard arčiau prie kanclerio kėdės. Anksčiau apie kanclerio vietą galvojo gabus ir jaunas gynybos ministris Josef Strauss, bet kol kas jo politinė karjera yra sukludyta. Adenaueris pritaiko ekonomistą Erhardą nuo pergreito kilimo.

Dr. Erhard yra protestantas, nors priklauso krikščionių demokratų partijai, 65 m. amžiaus ir yra laikomas vienu gabiausių Europos ekonomistų.

Kurie stipresni?

Pagal Londono "Institut for Strategic Studies" paskelbtus duomenis:

Vakarai turi: tarpkontinentinių raketų 450-500, vidutinio nuotolio raketų — 250, tolimo skridimo bombonešių — 630, vidutinio nuotolio bombonešių — 1630.

Rytai — tarpkontinent. raketų 75, vid. nuotolio raketų — 700, tol. skridimo bombonešių — 200, vid. nuotolio bombonešių — 1400.

Amerikos užsienio politikos kritika

(Atkelta iš 3 psl.)

sai nebūtinai sutampa su Lietuvos interesais. Gal ta prasme ir lietuviškoji nuolat besikartojanti kritika galėtų būti pateisinama. Bet ilgainiui ar toji kritika nepakirs šakos, ant kurios patys sėdime? Jei tų klaidų Vašingtonas daro taip daug, jei jas vis kartuoja, ar, bent dailimi, nesame kalti ir mes patys, Amerikos piliečiai, balsuotojai? Ar nėra kitų būdų paveikti sau rinktuosius atstovus, kad jie bandytų sukti amerikine politiką mums palankesne ar norima linkme?

..ŠYPSENO..

Ambasadoriaus pusryčiai

Atvykęs iš Afrikos lektuvu vienos naujos valstybės ambasadorius į Jungtinių Tautų sesiją Niujorke turėjo perėti mutines kontrole. Mutininkas pažvelgė į jo lagaminą, bet nieko įtartino nerado. Salia ambasadoriaus pastebėjo juoda vaikūtį.

— Kur jo dokumentai? Kodėl nepažymėtas pase?

— Tai mano pusryčiai...

Chruščiovas pragare

Po mirties Chruščiovas pasirodo prie dangaus vartų, bet šventasis Petras, žvilgtelėjęs į jį, pasiūnčia pragaran.

Po kelių dienų, prie tų pačių vartų pribėga du maži velniukščiai. Sv. Petras, neslėpdamas piktnumė, susunka:

Visi kviečiami I TRADICINI MEDŽIOTOJŲ - ŽŪKLAUTOJŲ POBŪVI

5 DIENĄ SAUSIO MĖN. 1963 METŲ, PRISIKĖLIMO SALĖ.

TORONTO Ont.

Toronto kronika, studentų ir skautų žinios nukeltos į 6 psl.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

Kalėdų išvakarėse, gruodžio 22 d., Romoje, šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje išvėntintas kunigu torentietis Jonas Staškevičius. Išvėntinimo iškilmėse iš Toronto dalyvavo šventinamojo sesuo Valentina, nuvežusi savo šeimos dovana: taurę šv. Mišioms laikyti ir liturginius drabužius. Iš naujojo kunigo iš Romos klebonijos gauta sekanči telegrama: "Dėkoju kunigams ir parapijiečiams už maldas. Prisiminiau visus šv. Mišių aukojus. Kun. J. Staškevičius". Naujajam kunigui sveikinimai ir linkėjimai Viešpaties tarnyboje. Kai jis pavasari, baiges studijas, grįš į Torontą, bus graži proga mums visiems jaunajam kunigui pagerbti.

Išpuodingai praėjo Kalėdų pamaldos bažnyčioje. Pamaldų metu visiems išdalinti specialiai atspausdinti paveikslėliai prisiminti šventiems išeivijoje. Parapijos kunigų padėka visiems juos sveikintiems. Dėkojame visiems kuo nors paįvairinusiems švenčių iškilmingumą bažnyčioje, o taip pat visiems lietuviams už duosnumą sušelpiant ir pagudožiant kolonijoje esančius pagalbos reikalinguosius.

Kalėdų švenčių išvakarėse bažnyčioje išskabinta pirmosios šešios stacijos, suprojektuotos ir keramikojė pagamintos dail. Juozo Bakio. Tas pats dailininkas sukurė ir šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės statulą, kurios fundatorė yra Veronika Steponaitienė. Kita me bažnyčioje šone bus šv. Jono Krikštytojo statula keramikojė.

Sis penktadienis yra pirmasis sausio mėnesio. Vakarinės pamaldos 7.30 val. Po rytinių 8 val. pamaldų namuose lankomi ligoniniai.

Pagerbiant jaunimo chora, pr. sekmdienį par. salėje choristas buvo suruoštas jaukus po buvis.

Krikščioniškai lietuviška užuojauta Onai Silininkienei ir josios maziems vaikams, mirus jų mišiam vyrui ir tėveliui vilniečiui a.a. Kazimierui Silininkui. Nelaimės ištiktąją šeimą pavadame parapijiečių duosnumui ir globai.

Sis penktadienį jaunimo choro repeticija 6 val. vak.; šeštadienį — po lituanistinės mokyklos pamokų. Pradedama nauja prog-

rama, priimami nauji choristai.

— Sutuokta: Marija Arštikaitytė ir Juozas Ulickas; Jonas K. Dainora ir Dalia Galiauskaitė. — Pakrikštyta: Antanas Douglas Vaskelis. — Prisimenamas a.a. Povilas Budreika, jo dvejų metų mirties sukaktį, Trijų Karalių dieną, 11 val. pamaldose šv. Jono Kr. bažnyčioje. Velionies kapas lietuvių kapinėse yra papuostas stilingu paminklu, suprojektuotu dail. E. Docienės.

Prisikėlimo parapijos žinios — Nuosirdžiai dėkojame sol. Janinai Liustikaitei, St. Kairiui ir kun. Br. Jurksui už įdomų ir nuotaikingą kalėdinės muzikos koncertą, atliktą Prisikėlimo bažnyčioje prieš Bernelių Mišias. Taip pat labai dėkojame Prisikėlimo parapijos suaugusių ir vaikų chorams už rūpestingai paruoštą ir gražiai išpildytą kalėdinių giesmių repertuarą. Sveikiname abiejų chorų vadovą kun. Br. Jurksą, kuris kalėdiniam repertuarui pasirodė su savo dviem labai gražiom kompozicijom: solo balsui "Garbinu Tave" ir chorui "Nėverk Kūdikėli".

— Šią savaitę — pirmasis mėnesio penktadienis. Šv. Mišios — 7.30 ir 8 val. ryto ir 7.30 v. v. išpažintys bus klausomos visų Mišių metu.

— Parapijos choro bendra repeticija — šį ketvirtad., sausio 3 d., 7.30 v. v.

— Vaikų choro repeticija bus tik kita sekmdienį; šią savaitę repeticijų nebus.

— Pirmosios Komunijos ir vaikų katekizacijos pamokos prasidės sausio 13 d. po 10 val. Mišių. Tikybos pamokos gimnazistams prasidės truputį vėliau.

— T. Kornelijus yra išvykęs į Kennebunkportu vienuolyną skaityti sielovados paskaitai jauniesiems kunigams. Jis Torontan grįš antroje sausio mėn. pusėje.

— Kitą savaitę, sausio 7-12 d. kalėdojama: Indian Grove, Indian Trail ir Indian Valley Cres. Šią savaitę kalėdojama tik iš anksto susitarus.

V. Užupis ir dr. A. Užupienė gruodžio 29 d. savo naujuose namuose, dalyvaujant gausiam bičiulių būriui, paminėjo savo vedbinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Ta pačia proga buvo pašventinti ir namai.

Šeštadieninėje mokykloje pamokos pradedamos šį šeštadienį — sausio 5 d. Vėdėjas

Liet. evang. liut. parapijos pamaldos — 1963 m. sausio 6 d., 1 val. p.p. Išganytojo bažnyčioje, Bloor St. W. ir Indian Road sankryžoje. Pamaldas laikys kand. kun. Algimantas Žilinskas. Tuoj po pamaldų įvyks Alhambros bažnyčios salėje, 1573 Bloor St. W. moterų ratelio ruošiamas Kalėdų eglutė vaikūčiams. Maloniai kviečiame visus gausiai dalyvauti.

40 metų sukaktį Klaipėdos krašto atvadavimo ir Lietuvos prie jūros priėjimo minėjimo programa beveik visai jau paruošta. Minėjime pagrindinę kalbą pasakys svečias iš Montrealio, M. Liet. veikėjas, "Lietuvos Pajūrio" redaktorius, M. Liet. Bičiulių dr. jos c. v. bos narys A. Lymanas. Minėjimas rengiamas sausio 13 d. Meninėje dalyje dalyvaus sol. V. Verikaitis ir "Varpo" choras.

Anglų kalbos kursai per radiją pradedami šį penktadienį, sausio 4 d., 7-9 v.v. iš CJBC stoties bangų 860. Jie bus tęsiami 14 savaitių kiekvieną penktadienį tuo pačiu laiku. Smulkiau žiūr. Canadian Scene informaciją 6 psl.

Akių ligų specialistė dr. M. Arštikaitytė susituokė su med. dr. Juozu Ulicku. Pastarasis atsisakė iš JAV ir apsigyveno Toronte. Vestuvėse puotą iškėlė jaunosios šešas, vaikų klinikos chirurgas, dr. M. Arštikaitytė. Ulickienė Kanadoj yra pasistūmėjusi kaip gabi akių gydytoja ir chirurgė, dalyvavusi įvairiuose specialistų suvažiavimuose su pranešimais. Ji yra lietuviškos veiklos, ypač Vasario 16 gimn. rėmėja.

Med. dr. J. Yčui šv. Juozapo ligoninėje padaryta tulžies operacija. Jau išėjo iš ligoninės ir nuo sausio 15 d. vėl pradės dirbti.

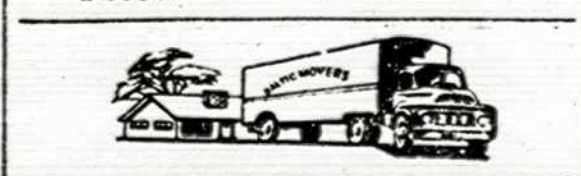
John Gielgud — lietuvių kilmės pagarsėjęs britų aktorius su grupe kitų artistų iš Londono atvyksta į Torontą vaidinti dramatinio veikalo "The School for Scandal". Jų spektakliui bus vaidinama nuo sausio 7 iki 19 d. O'Keefe Centre. Smulkiau žiūr. skelbimą 8 psl.

Seštad. m.los mokytojas Kalėdų švenčių proga tėvų komitetas surengė m.los patalpose priėmimą, kurio metu mokyk. A. Rinkūnas kalbėjo apie kanadiečių pr. m.los metodus ir jų pritaikymą liet. mokyklai.

Prisikėlimo bankelis žengia į naujuosius metus su vilnimis ir pasitikėjimu savo nariais ir taupytojais. Pirmieji bankelio gyvavimo trys mėnesiai davė gerų rezultatų. Narių skaičius jau gerokai prašoko 300 ir investuotas narių kapitalas artėja prie \$200.000. Susidomėjimas teikiamaiais patarimais taip pat didėja. Paskutiniu laiku daug kas kreipiasi dėl nekilnojamo turto paskolų - morgičių. Visi, pervedę savo pirmuosius morgičius į parapijos bankelį, padeda patys sau, nes gaunama nuosimtis tenka patiems nariams.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojama kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

Dr. J. URBAITIS Chirurgas ir gydytojas 1796 BLOOR ST. W. Tel. RO. 6-6791

Nuo gruodžio 19 iki sausio 14 išvyko atostogų

Vakcinacija nuo mėsos uždarvės.

Karšta zuikiena
Bufetas
ir
linksma
šokių muzika
Pradžia
7.30 val. vak.

Dvi savaites - nuo sausio 7 iki 19 d.
Tiesiai iš the Theatre Royal Haymarket, Londone.

RALPH RICHARDSON, JOHN GIELGUD,
GERALDINE McEWAN, GWEN FRANGCON-DAVIES,
MERIEL FORBES, LAURENCE NAISMITH,
MALCOLM KEEN, RICHARD EASTON

vaidina

"THE SCHOOL FOR SCANDAL"

Vadovauja JOHN GIELGUD

Vaidinimų pradžia: pirmad. iki šeštad. vakarais 8.30 val., be to, trečiadieniais ir šeštadieniais popietiniai vaidinimai 2 val. p.p. Bilietų kainos nuo \$1.75 iki \$6. Kasa atidaryta nuo 11 val. ryto iki 9 val. vakaro. • Informacijų skambinkite tel. EM. 3-6633.

"T. Žiburiai" su šiuo nr. išėina su nauja pirmojo puslapio vinjetė, kurios autorius — dail. Teleforas Valius. Senoji vinjetė, turėjusi nuo 1949 m., buvo piešta dail. A. Dociaus. Abiem dailininkams nuosirdžiai dėkojame už palauką.

"Verslo" sąjunga išleido sieninį 1963 m. kalendorių. Jame surinkta Toronto ir apyl. liet. verslininkų apie 150 adresu. S-gos pirm. dr. J. Kaškelis savo įžanginiame žodyje ragina liet. verslininkus palaikyti glaudesnius tarpusavio ūkinius ryšius. Sis leidinys gaunamas abiejų parapijų kioskuose ir įvairiose lietuvių krautuvėse.

Padėka

Tikrus draugus pažįsti nelaimėj: ištikus nelaimėi — darbe susilaužius man koją ir gulint šv. Juozapo ligoninėje ir namuose, mieli bičiuliai mane lankė, atnešė gėlių ir dovanų. Nuosirdžiai dėkoju: M. A. Adomavičiui, V. Abramavičiui, daug širdies parodžiusiai gail. seselei p. Bakšienei, A. Baltūnui, J. Benetui, K. Dalindai, P. Dalindai, A. Daukantiui, O. Dalindaitiui, M. V. Galinaičiui, P. V. Gudaičiui, T. V. Kobelskiui, S. Kavaliauskui, J. Pateriui, P. Pargauskui, S. Serniui, S. Tillsburgui, R. J. Pleiniui, P. Pleiniui, I. Hamiltonui, V. Rask, A. P. Skilandžiūnui, M. A. Stukiams, M. J. Tamosiūnui, A. Underiui, C. H. Venckams ir L. Vyšniauskui.

Jonas Maziliauskas

Sandėlio kainomis jūs gausite estų krautuvėje:

- Didelis pasirinkimas moderniausių servizų pietums ir kavai.
- Puikius kristalų ir porcelanais iš Vokietijos ir Čekoslovakijos.
- Ivaizius naujausias mados skandinaviskos lempos.
- Didelis pasirinkimas sidabrinų papuošalų, odos išdirbinių ir kitko, importuotų tiesiai iš Vokietijos ir Japonijos.

VIKING IMPORTS
1022 BLOOR STREET West • Toronto • Tel. LE. 5-9152

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — 200 štukų — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užieikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jus turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku misinių, kaip trejos devyneros, ramunėlių, zbražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA D'FN NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREAL, Que.

AV parapijos žinios

— Tradicinis N. Metų sutikimas įvyko AV bažnyčioje. Pirmadienį, vidurnakčio 12 val. buvo iškilmingos Mišios už pasaulio taiką, Lietuvos laisvę. Po pamaldų AV parapijos salėje įvyko sveikinimai ir vaišės.

— Eglutė vaikūčiams — sekmdienį, Trijų Karalių šventę. Rengia — Montrelio lituanistinių mokyklų tėvų komitetas. Į šią šventę kviečiami visi lietuviai vaikūčiai. Šventė įvyks AV parapijos salėje 3 val. p.p. Šventės programą atliks AV mokyklų mokiniai, vad. m.los ved. A. Blauzdžiūno ir mokytojų.

— Parapijos kunigai reiškia visiems parapijiečiams nuosirdų dėkingumą už ypatingą duosnumą, aukas šių metų kalėdojimo metu.

— Sis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Šv. Mišios bus ir vakare 8 val.

— Nuosirdžiai sveikiname sukurusius šeimos židini: Darių Ambrozaitį su Giedre Masevičiūte ir Neill McLeod su Liliana Milašūte; sulaukusius šeimos prieauglio: Bruno Jazoko šeimą, kurios dukrė buvo pakrikštyta Katarinos Onos vardais; R. Jurkaus šeimą, kurios dukrė buvo pakrikštyta Gintarės Barbaros vardais ir P. Povilačio šeimą, kurios sūnus buvo pakrikštytas Dariaus Pauliaus vardais. Visiems linkime gausios Viešpaties palaimos.

— Parapijos kunigai ir AV komitetas nuosirdžiai sveikina N. Metų proga mūsų gražių chorą ir dirigentą muz. A. Ambrozaitį, visus mūsų mielus parapijiečius, parapijos bičiulius ir visus Montrelio lietuvius. Visiems linkime laimės bei gausios Danguos palaimos naujuose metuose.

— Užrašyto sekmdienio bažnyčios rinkliava — \$267. Kalėdų diena — \$392.79. Vietose, kur duosnumą esame labai dėkingi.

Sv. Krikštytojo parapijos įvyko šventės iškilmės N. Metų išvakarėse — buvo paminėta parapijos 30 metų gyvavimo sukaktis. Paveikslas 12 val. nakties laikė kun. E. Karvelienė. Giedėjo operos sol. E. Karvelienė ir choras vad. J. Sturmo. Kartu įvyko ir N. Metų sutikimas.

Ilgos Kalėdų ir N. Metų švenčių montrealiečiams nieko nepaprasto neatnešė, tačiau praėjo gražiai ir nuotaikingai. Oras nebuvo palankus, nes Kūčių dieną Montrelio kasėsi iš 12 colių palikusių sniego uogų. Pūga apsupkino susisiekimą, tačiau nesustabdė koncertų dalyvavimo, tik n. maldose, tiek privačių asilankynų. Šventėms daugelis buvo išvykę ir tolimosios vietos pas gimines: Adomaičiai ir Bostona, Iz. Malškos ir Cikaga, o Montrealy pas J. Adomonių iš Amerikos viešio Adomonių brolis dr. Vie. nožinskas su šeima, pas Skučius iš Toronto o. Šimkai. Be abejonės buvo ir daugelis išvykusių ar atvykusių navišėlių. Gausios sniego šventės slidininkų buvo sutiktos entuziazmu. Vieni netraukė į čia nat esančias slidinėjimo vietas, kiti į kaimyninius Vermonto kalnus JAV.

Bernelių Mišios AV parapijoje šiemet buvo laikomos tuo pat metu bažnyčioje ir salėje. Tai naujas bandymas, igalines sutalpinti žymiai didesnį skaičių dalyvių. Bažnyčioje gražiai giedėjo parapijos choras ir or. sol. E. Karvelienė. Gaila, kad salėje besimeldžiantieji negalėjo gražiai giedoti.

nu gėrėtis. Gal kitą kartą bus įrengta bent laikinė garsiakalbių sistema perduoti giesmėms ir salėje.

Prof. A. Sennas, žymus lietuvių bičiulis ir jų kalbos žinovas, dėstas Filadelfijos un-tė, I-me semestru lankėsi Montrelio un-tė ir skaitė paskaitą slavistikos skyriuje apie Europos slavus. Su vietos lietuviu, matyt, nesutikto, ir jo lankymasis praėjo nepastebėtas.

J. E. kardinolas P. E. Leger paskelbė N. Metų proga ganytojinį laišką, kuriame, tarp kitų dalykų, pabrėžia, kad jo paskaita apie II Vatikano santarbybą 1962 m. gruodžio 17 d. kaikiurių laikraščių buvusi blogai suprasta ir klaidingai perteikta skaitytojams. Pvz. buvę pranešta, esą jis tvirtinęs, kad popiežius sergas tik gydytojais žinoma liga, kuri nepraesianti iki jo mirties. Taipgi laikraštiniškai pertempę pastabą apie santarbybą, kuri esanti didis mūsų šimtmečio įvykis. Kardinolas kviečia melstis už popiežių, kad įvykdytų savo užsimojimus.

Jaunimo telkimas į "Litą" vyksta sėkmingai. Jau įsirašė nariais: L. J. Blauzdžiūnas, D. M. Blauzdžiūnas, R. G. Ramanauskas, A. Jaugelis, D. Grybaitis, R. Grybaitis, Ir. M. Lukoševičiūtė, P. A. Vapshas, P. Rutkauskas, N. Jaujūtė, G. B. Jurkutė, V. Jaunius, R. Styraitė, D. Styraitė, V. Kudžma, D. Kudžma, R. Kudžma ir V. Blauzdžiūnas. Rosemonto mokykloje vėjus atidėtas po švenčių.

"Lito" sieniniai kalendoriai 1963 m. su katalikiškais ir tautiniais vardais jau gauti. Norintieji gali pasiimti nemokamai darbo valandomis.

Montrelio Lietuvių Prekybos Rūmu, Montreal Lithuanian Chamber of Commerce steigimo komitetas, kuris šiuo metu dirba tu reikalu ruošiasi suaukti pasitarimą.

Vartotojų kooperatyvui — krautuvėi Montrealyje steigti komitetas buvo sudarytas 1962 m. pavasari, bet veiklos lietišio nenarodė. Girdėti, kad dalis jo narių gana abejingai žiūri į jo organizavimą ir išplėtimą galimybės. Netrukus numatomas pasitarimas.

Pr. R. Ašidaryta nauja radijo stotis naujiesiems kanadiečiams — CF MB. 25. tel. 845-8144. Iš jos programos transliuojamos — prancūziškai, angliškai ir dar 15 kitų kalbų. Jos galimybės — 1410 KCS — 10,000 watų. Tarnautojų būryje yra nemažai nauj. kanadiečių. Vyr. vadovas ir b.ves nirm. yra lenku kilmės Kazimieras G. Stanczykowski; gimes Skotijoje, dirbes Kanados radijo srityje 14 metų. Reikia tikėtis, kad ir lietuviai pasinaudos šia galimybe.

Niujorkas. — Louisianos un-tas po 3 metų tvirtinų paskelbė, kad vieno fluoridavimos sumažina vaikų dantu cėtimą 75%.

DISTRICT ESTATE BROKERS Nariai Montrelio Real Estate Board 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472. Namai, žemė, draudimas, paskolos. Jėsus ir desimtuosius darbo metus reikiame nuosirdžiai padėka mūsų klientams ir visiems padėjusiems ir prisidėjusiems išeiti į prekybinį gyvenimą.

Su pagarba P. ADAMONIS

Taupyk ir skolinkis savo KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS, PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmdieniais nuo 10.30-1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun; pirmadieniais nuo 10-12 val. ir nuo 7-8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7-8 val. vak. 3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX); trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3-8 val. ir šeštadieniais nuo 10-12 val.

PASKOLŲ REIKALAI kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinską Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont. Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

ARTI JANE GATVES. \$6,000 įmokėti. Moderniškas bungalovas, 2 metų senumo, su dideliu sodu, privatus įvažiavimas, prijungtas garažas.

PRIE HUMBER UPES. \$6,000 įmokėti. Originalus triplexas, trijų šeimų, su balkonais, dideli kambariai, pajamos \$355 mėnesiui, arti susisiekimo, krautuvų ir mokyklų. Savininkas parduoda su dideliu nuostoliu.

INDIAN RD. — BLOOR. \$5,000 įmokėti. 11 kambarių, atskiras namas su geru įvažiavimu ir 2 garažais: 4 vonios ir 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, arti keturių gatvėkarių. Skubūs pardavimas.

JANE — BLOOR. \$4,000 įmokėti. 7 kambarių, vandeniu alyva šildomas, 2 virtuvės, garažas, greitai galima užimti. Savininkas pirkto kitą namą. Vienas morgičius balansui.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite AL GARBENTUI.

Pramonininkui

a.a. MYKOLUI AUGUSTINAVICIUI Lietuvoje mirus,

jo sūnui Petriui, šeimai ir visiems giminėms

reiškiamo nuosirdžią užuojautą ir kartu liūdime

E. A. Kėkštai, J. A. Rinkūnai,
B. A. Sapijoniai, A. H. Stepaičiai,
M. S. Šetkai, B. A. Tamulioniai

A. + A.

ELIGIJUI NARUSIUI mirus,

jo žmoną Oną, sūnų Viktorą ir dukrą Ritą

nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

S. E. Zatorskiai
B. P. Januškos

ADOLFA ir TEKLE SEKONIUS,

jo tėveliui mirus Lietuvoje,

giliai užjaučiame

Jurksaičių šeima

Poniai JAKAITIENEI, vyrui ir artimiesiems,

jos mamytei Vokietijoje mirus,

nuosirdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

T. V. Bačėnai
V. Bačėnas ir
F. V. Urbonai